

Roviltnemnda i region 7
Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 04.02.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/6042

Saksbehandler:
Siri Hånes Langen

Beslutning om skadefelling av jerv i deler av Narvik kommune i roviltregion 7 – utvidelse av kvote

Beslutning

Vi viser til vår beslutning om å [felle én jerv i deler av Narvik kommune datert 30. januar 2025](#). Miljødirektoratet øker nå kvoten til å gjelde inntil to jerver.

Øvrige vilkår beskrevet i beslutningen av 30. januar 2025 er gjeldende.

Beslutningen er tatt etter naturmangfoldlovens § 18 tredje ledd og første ledd b), jf. §§ 7-12 og roviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [roviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no. [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Bakgrunn for saken og bestandssituasjon i roviltregion 7

For nærmere informasjon om bakgrunn for saken, bestandssituasjon, overvåkning av jerv i roviltregion 7 og Miljødirektoratets vurderinger, viser vi til [beslutning datert 30. januar 2025](#), som nevnt innledningsvis.

I beslutningen datert 30. januar 2025 skrev vi at det var felt 9 jerver på lisensfelling i vinterens lisensfellingsperiode i region 7. Det riktige tallet er 7 jerver. I tillegg ble en jerv påkjørt av jernbanen i juni 2024, som også har blitt belastet kvoten.

Miljødirektoratets vurdering av utvidelse av kvote

Det aktuelle fellingsområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv. Erfaringsmessig er dette et skadeutsatt område for både sau og rein hvis det etablerer seg fast bestand av jerv på halvøya.

Utvidelsen av kvoten kommer blant annet som følge av ny informasjon som tilsier at økt aktivitet av jerv i området.

Vi mener at uttaket ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv.

Vi mener det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning enn et ekstraordinært uttak av jerv i 2025.

Fellingsleder i SNO ble orientert om beslutningen per e-post 3. februar 2025. En voksen jervetispe ble skutt 3. februar 2025, og gjenstående skadefellingskvote er derfor én jerv per 4. februar 2025.

Klagerett

Dette er en beslutning, og ikke et enkeltvedtak. Det er derfor ikke mulig å klage.

Berørte i saken mottar kopi av dette brevet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Kristin Hanssen
seniorrådgiver

Siri Hånes Langen
seniorrådgiver

Kopi til:

Statens naturoppsyn

NARVIK KOMMUNE

FROSTISEN REINBEITEDISTRIKT

Postboks 64

c/o Lars Mikkel Sara Einerveien 18

8501 NARVIK

9325 BARDUFOSS

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

Trondheim, 14.02.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/7478

Saksbehandler:
Siri Hånes Langen

Kvote for betinget skadefelling av gaupe - våren 2025

Vedtak

Miljødirektoratet gir statsforvalteren i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil 14 gauper i perioden fra og med 16. februar 2025 til og med 31. mai 2025. I tillegg vedtar vi en reservekvote på 4 gauper som etter beslutning av Miljødirektoratet kan tildeles ved fylt kvote i regionene. Kvote gjelder i aktuelle forvaltningsregioner og kan iverksettes i flere områder samtidig.

Tabell 1: Kvote for betinget skadefelling av gaupe fra og med 16. februar 2025 til og med 31. mai 2025. Tallene i parentes for region 8, angir fastsatt mål for antall familiegrupper i Finnmark.

Forvaltningsregion	Nasjonalt mål (ungekull)	Snitt 2022-2024 (ungekull)	Kvote for betinget skadefelling
Region 8*	10 (4)	8,7 (1)	4
Region 7	10	10,3	4
Region 6	12	15,2	4
Region 5	10	10	2
Reservekvote**			4

* inkl. samarbeidsområdet i region 7

** fordeles til regioner etter beslutning fra Miljødirektoratet

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldlovens § 18 første ledd bokstav b, se § 7, og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Vi viser til vedlegg "Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2025" som bakgrunn for våre vurderinger. Vedlegget beskriver bestandssituasjon for gaupe (rovdata.no), avgang av gauper samt skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe (rovbase.no).

Vilkår

- Statsforvalteren skal i hvert enkelt tilfelle vurdere om felling er nødvendig, se vilkårene i rovviltforskriften § 9, se § 1 og § 6.

- Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.
- Statsforvalteren må koordinere seg når en rovviltregion omfatter flere fylker. Dette er særlig viktig i tilfellene hvor det kun er/gjenstår én skadefellingstillatelse i området.
- Statsforvalteren kan iverksette skadefellingstillatelser i flere områder samtidig.
- Statsforvalteren skal være restriktive med å gi tillatelse til skadefelling innenfor prioriterte yngleområder for gaupe. Hvis slik tillatelse gis, skal det komme tydelig fram i vedtaksbrevet hvilke andre forebyggende tiltak som er vurdert.
- Gauper som felles på eventuell kvotejakt, skal ikke belastes denne kvoten for skadefelling. Gaupe felt på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars), skal belastes jaktkvoten i regionen.
- Den som fatter enkeltvedtak om felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal umiddelbart registrere vedtaket i Miljøvedtaksregisteret.
- Felling av gaupe i samsvar med dette vedtaket, skal umiddelbart registreres i Rovbase.
- Vi kan til enhver tid omfordele, trekke tilbake eller gi tillegg til kvoten for betingede fellingstillatelser.

Se også vedlegget "Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling".

Bakgrunnen for saken

Stortingets rovviltforlik fra 2011¹ gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. rovviltforskriften § 13. Vi kan også fatte slike vedtak der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at fellingen eller jakten ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på syv av de åtte rovviltregionene². Rovviltforskriften gir de regionale rovviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

For perioden 16. februar til og med 31. mai, kan Miljødirektoratet fatte vedtak om betinget kvote etter rovviltforskriften § 13.

Nasjonalt

Bestandssituasjonen

Dokumenterte familiegrupper i 2024: 78 familiegrupper

---

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 69,3 familiegrupper
Estimert bestand i Norge 2024: mellom 383 og 540 gauper

Antall døde gauper

Antall døde gauper registrert i jaktåret 2023/2024: 72 gauper

Kvotejakt: 45 gauper

Skadefelling: 12 gauper

Andre årsaker: 15 gauper

Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (fra 1. april 2024 til 13. februar 2025): 70 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader på tamrein og sau

Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 362

Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 5 875

Antall rein påvist tatt av gaupe så langt i inneværende reindriftsår (13. februar 2025): 225

Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2024: 223

Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2024: 4 260

Region 5

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2024: 8 i Hedmark
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 10

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2023/2024: 6 gauper
  - Kvotejakt: 4 gauper
  - Skadefelling: 0 gauper
  - Annen avgang: 2 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (13. februar 2025): 5 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 0
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 268
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsår (13. februar 2025): 0

- Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2024: 1
- Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2024: 187

Region 6

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2024: 18,5 i Midt-Norge
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 15,2

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2023/2024: 25 gauper

- Kvotejakt: 11 gauper
- Skadefelling: 8 gaupe
- Annen avgang: 6 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (13. februar 2025): 15 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 90
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 811
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsår (13. februar 2025): 27

- Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2024: 47
- Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2024: 971

Region 7

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2024: 13,5 i Nordland
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 10,3

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2023/2024: 4 gauper
  - Kvotejakt: 0 gauper
  - Skadefelling: 3 gaupe
  - Annen avgang: 1 gaupe
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (13. februar 2025): 7 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 103
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 1 541
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsår (13. februar 2025): 53

- Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2024: 64
- Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2024: 928

Region 8

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2024: 9 i Troms og 2 i Finnmark
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 8,7 (1)

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2023/2024: 5 gauper
  - Kvotejakt: 4 gauper
  - Skadefelling: 1 gaupe
  - Annen avgang: 0
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (13. februar 2025): 7 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 169
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 3 207
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsår (13. februar 2025): 111

- Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2024: 43
- Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2024: 635

Miljødirektoratets vurderinger

Gaupe som art er fåtallig og er vurdert som "sterkt truet" i Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021). Det kreves presise forvaltningsmessige tiltak for både å sikre overlevelse og å opprettholde bestanden på bestandsmålet slik det er fastsatt av Stortinget. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av gaupe og de andre store rovviltartene. Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilrådene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse.

Vi legger følgende til grunn når vi vurderer kvotestørrelsen:

- føringene i de regionale forvaltningsplanene og den geografisk differensierte forvaltningen av gaupe med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder
- bestandssituasjonen og kunnskap om forekomst av gaupe i regionene
- antall døde gauper de siste årene
- skadehistorikken og skadepotensialet i de ulike områdene

Vi gir kvoter for betinget skadefelling i region 5, 6, 7 og 8 for å begrense skade på tamrein. Dette er regioner med tamreindrift, og vi vet av erfaring at det kan oppstå gaupeskader på tamrein. Kvoten kan også benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.

Reservekvoten fordeles til regionene etter beslutning av Miljødirektoratet hvis betinget kvote i regionen er fylt. Statsforvalter sender forespørsel til Miljødirektoratet.

Vår vurdering er at kvoten ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for gaupe.

Klagerett

Dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Siri Hånes Langen
seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 56	7701	STEINKJER
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Roviltnemnda i region 1	Co/ Statsforvaltaren i Vestland, Njøsaveien 2	6863	LEIKANGER
Roviltnemnda i region 2	Postboks 325	1502	MOSS
Roviltnemnda i region 3	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 4	Postboks 325	1502	MOSS
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ

Vedlegg:

- 1 Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2025_
- 2 Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2024/2025

1	Forvaltning av gaupe i Norge	2
1.1	Rammebetingelser	2
1.2	Geografisk differensiering og forvaltningsmyndighet.....	4
1.3	Felling av gaupe	5
2	Om overvåkingen av gaupe i Skandinavia	7
2.1	Overvåkningsprogram	7
2.2	Prognosemodell.....	7
3	Bestandssituasjonen for gaupe	8
3.1	Fennoskandia	8
3.2	Norge.....	10
4	Kjent avgang av gauper i Skandinavia	12
4.1	Norge.....	12
4.2	Sverige.....	15
5	Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader	15

1 Forvaltning av gaupe i Norge

Dagens forvaltningsprinsipper for rovvilt bygger på flere sentrale dokumenter, samt stortingsbehandling av disse. Det er presisert i samtlige dokumenter at forvaltningen skal gjennomføres innenfor rammene av Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven. Lowverk og forskriftsverk som setter de juridiske rammene for gjennomføringen av rovviltforvaltningen, er et resultat av meldingene og den politiske behandlingen av disse.

Det grunnleggende prinsippet i forvaltningen er den todelte målsettingen i rovviltforliket; sikre en bærekraftig forvaltning av rovviltartene som også ivaretar hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser, redusere skader på husdyr og tamrein og arbeide for å dempe konfliktene knyttet til rovvilt og rovviltforvaltningen.

1.1 Rammebetingelser

Stortinget har gjennom rovviltforlikene i 2004¹ og 2011², samt ved behandlingen av Stortingsmelding 21 (2015-2016) om *Ulv i norsk natur Bestandsmål for ulv og ulvesone*³, lagt klare rammene for hvordan rovviltforvaltningen skal praktiseres. Blant annet fremgår det at norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av Bernkonvensjonen,⁴ bestemmelsene i naturmangfoldloven⁵ og den todelte målsettingen.

1.1.1 Internasjonale forpliktelser

Rammebetingelsene som er lagt til grunn ved behandlingen av Stortingsmeldingen 21 (2015-2016), er for en stor del fortsatt de gjeldende føringene for rovviltforvaltningen i Norge. De internasjonale forpliktelsene som følger av Bernkonvensjonen, der formålet er bevaring av vill flora og fauna og deres leveområder er uendret, og Miljødirektoratet viser til meldingens kapittel 2.1 i sin helhet.

Norge har også forpliktet seg til å følge opp Kunming-Montreal-avtalen (Naturavtalen) under konvensjonen om biologisk mangfold (CBD), som ble inngått mellom medlemslandene i desember 2022. I avtalen er det bl.a. mål om å sikre umiddelbare forvaltningstiltak for å stanse menneskeskapt utryddelse av kjente truede arter (jf. mål 4), og å sikre at bruk av, høsting av og handel med viltlevende arter er bærekraftig, trygg og lovlig og ikke medfører overbeskatning (jf. mål 5). En kommende norsk handlingsplan for naturmangfold skal klargjøre hvordan Norge skal følge opp avtalen.⁶

1.1.2 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven inneholder bestemmelser om forvaltningsmål for arter, forvaltningsprinsipper for arter og om høsting og annet uttak av rovvilt. I tillegg har viltloven⁷ enkelte bestemmelser av betydning for forvaltningen av rovvilt. Rovviltforskriften⁸ regulerer dagens forvaltning av Norges fire store rovdyr (gaupe, jerv, brunbjørn, ulv) og kongeørn.

¹ [Rovvilt i norsk natur. St.meld. nr. 15 \(2003-2004\), Innst. S. nr. 174 \(2003-2004\)](#)

² [Representantforslag om endringer i forvaltningen av rovvilt. Dokument 8:163 S \(2010-2011\)](#)

³ [Ulv i norsk natur. Bestandsmål for ulv og ulvesone. Meld. St. 21 \(2015-2016\), Innst. 330 S \(2015-2016\)](#)

⁴ [Convention on the conservation of European wildlife and natural habitats \(Bern Convention\) - Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats \(coe.int\)](#)

⁵ [Naturmangfoldloven](#)

⁶ [Det globale Kunming-Montreal-rammeverket for naturmangfold \(Naturavtalen\) - regjeringen.no](#)

⁷ [Viltloven](#)

⁸ [Rovviltforskriften](#)

Naturmangfoldloven § 5 sier at forvaltningsmålet for artene er at de og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene, som de er avhengige av, ivaretas så langt det er nødvendig for å nå målet. Og § 6 sier at enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med § 5.

Selv om målet er at arter skal forekomme i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområde, kan andre viktige samfunnsinteresser tilsi at målet nås på andre måter, eller i et annet tempo, enn hensynet til naturmangfoldet isolert sett skulle tilsi. Ot.prp. nr. 52 (2008–2009)⁹ s. 376 nevner som eksempel på dette den differensierte rovviltforvaltningen som baserer seg på en interesseavveining mellom utmarksnæring og rovviltvern. Det vises i denne sammenheng til loven § 14.

Naturmangfoldloven § 14 sier at tiltak etter naturmangfoldloven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Hensynet som tas til beitenæringene gjennom den geografisk differensierte forvaltningen av rovvilt, er et eksempel hvor hensynet til en viktig samfunnsinteresse medfører at målet om levedyktige rovviltbestander og ivaretagelse av rovviltartene og deres genetiske mangfold på lang sikt vil nås på annen måte og i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta.

Naturmangfoldloven § 15 sier at høsting og annet uttak av viltlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Naturmangfoldloven § 18 sier at Kongen ved forskrift eller enkeltvedtak kan tillate uttak av vilt for å blant annet avverge skade for eksempel på husdyr og tamrein, samt annen eiendom. Videre kan uttak av vilt også tillates for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning. Loven presiserer at vedtaket bare kan fattes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Naturmangfoldloven § 18 gjenspeiler Bernkonvensjonens artikkel 9.

1.1.3 Dyrevelferdslovgivningen

Forskrift om velferd for småfe,¹⁰ gitt med hjemmel dyrevelferdsloven,¹¹ pålegger dyreeier plikter når det gjelder å ta vare på og føre tilsyn med dyr på utmarksbeite. Forskriften sier blant annet at dyreeier ved slipp på utmarksbeite skal sikre at alle dyr har god helsetilstand. Forskriften sier også at dyr som ikke holdes i bygninger skal beskyttes mot blant annet rovdyrangrep. Dyr som holdes på utmarksbeite, skal sees etter minst en gang pr. uke i områder uten særskilt risiko. Ved mistanke om økt fare må tilsynet intensiveres.

Mattilsynet kan gi dyreeier pålegg om beiterestriksjoner eller andre tiltak rettet mot beitedyra for å avverge en uakseptabel dyrevernsituasjon. Dyrevelferdsloven har i tillegg en egen bestemmelse som gir eier rett til økonomisk kompensasjon, dersom Mattilsynet på grunn av rovdyr pålegger inngripende restriksjoner på bruk av beitet. Mattilsynet kan kun gjøre tidsbegrensede vedtak grunnet dyrevelferdshensyn i en situasjon med stor risiko for tap.

⁹ [Om lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\). Ot.prp. nr. 52 \(2008-2009\)](#)

¹⁰ [Forskrift om velferd for småfe - Lovdata](#)

¹¹ [Lov om dyrevelferd - Lovdata](#)

I rovviltforliket av 2011 la forlikspartene til grunn at rovdyrforvaltningen utøves på en slik måte at det ikke er behov for beitenekt etter dyrevelferdsloven i prioriterte beiteområder.

1.1.4 Urfolks rettigheter

Grunnloven § 108 fastsetter en rettslig og politisk forpliktelse til å tilrettelegge for at samene skal kunne sikre og utvikle sin kultur, sitt språk og sitt samfunnsliv. Sammen med internasjonale avtaler gir grunnlovsbestemmelsen føringer for norske myndigheters politikk og forvaltning som vedrører samiske interesser. Statlige myndigheter må derfor gjøre hensynet til samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv til gjenstand for særskilt behandling og vurdering i forvaltning gjennom bærekraftig bruk og vern av natur. De samiske interessene er tillagt betydelig vekt ved fastsettelsen av ulvesonen, og det er ikke noe mål om å ha etableringer av ulv i områdene med samisk tamreindrift.

1.2 Geografisk differensiering og forvaltningsmyndighet

Stortinget har fastsatt grenser for åtte forvaltningsregioner for rovvilt (figur 1B). Hver av disse styres av en politisk valgt rovviltnemnd¹² utnevnt av Klima- og miljødepartementet etter forslag fra fylkeskommuner og Sametinget.

På grunn av rovviltets utstrakte arealbruk vil bevaring av disse artene måtte foregå i det flerbrukslandskapet som dekker mesteparten av landet. På bakgrunn av de ulike interessene har det i Norge siden tidlig på 1980-tallet eksistert en erkjennelse av at det er nødvendig med en viss prioritering av arealbruk for henholdsvis rovvilt og andre interesser, særlig utmarksbeite, dersom konfliktene skal kunne reduseres. I utkast til landsplan i 1987 ble dette omtalt som «sikringsområder» for store rovdyr. I forbindelse med St.meld. nr. 27 (1991–92) *Om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe*¹³ ble dette benevnt som «kjerneområder» for store rovdyr. Gjennom rovviltmeldingen fra 1997 (St.meld. nr. 35 (1996–97) *Om rovviltforvaltning*)¹⁴ ble geografisk differensiert forvaltning videreutviklet, og senere ble prinsippet nedfelt direkte i viltloven og rovviltforskriften.

De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder (figur 1A).

En slik soneforvaltning skal støtte opp under det todelte målet og virke konfliktdempende ved at rovvilt og beitedyr skal forvaltes så atskilt som mulig. I område prioritert til rovvilt er det en høyere terskel for å få lov til å felle rovvilt enn i område prioritert til beitedyr, og beitenæringene skal tilpasses forekomsten av rovdyr i området. Tilpassingen skal gjøres gjennom forebyggende og konfliktdempende tiltak¹⁵ som har til formål å begrense skader og redusere tap i beitenæringene, og dermed bidra til å opprettholde levedyktig næringsvirksomhet i landbruket i områder med rovvilt. Tidligere er det også gitt tilskudd til driftsomstilling, fra sauehold til andre typer landbruk.¹⁶

En geografisk differensiert forvaltning innebærer at hensynet til rovvilt og næringsvirksomhet i landbruket blir ulikt vektlagt innenfor de geografisk avgrensede

¹² www.rovviltnemnd.no

¹³ [Om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe \(Rovviltmeldingen\), St.meld. nr. 27 \(191-92\).](#)

¹⁴ [Om rovviltforvaltning, St.meld. nr 35 \(1996-97\).](#)

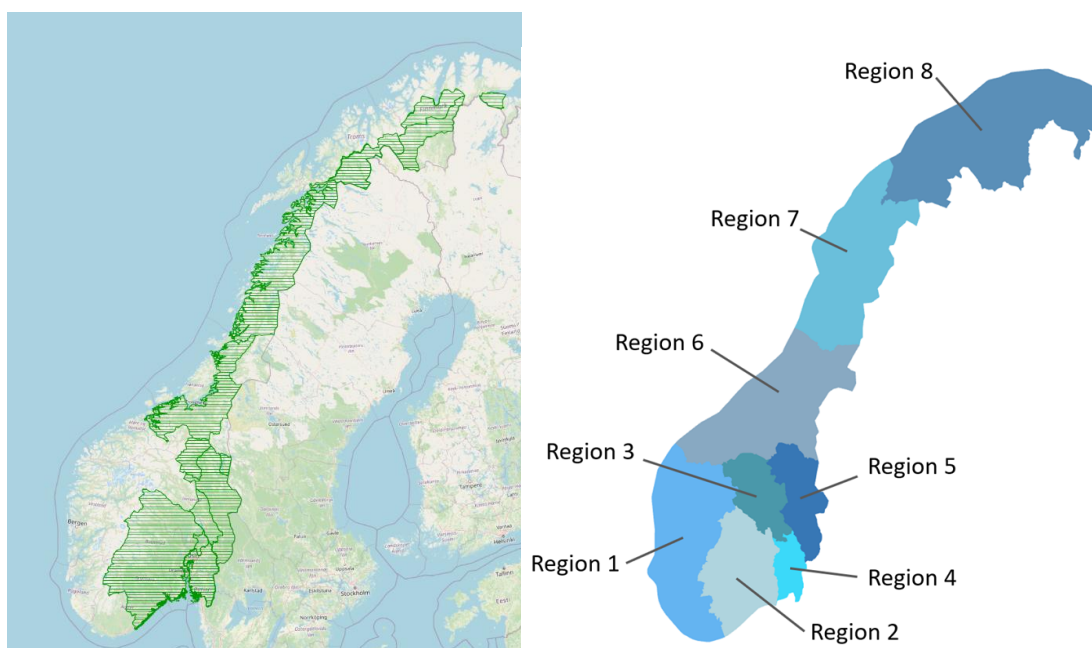
¹⁵ [Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak](#)

¹⁶ [Forskrift om tilskudd til driftsomstilling grunnet rovvilt](#)

områdene. I tillegg skal ulike typer tiltak og virkemidler være aktuelle i de ulike geografiske områdene.

For å bevare rovviltbestanden av gaupe er det satt nasjonalt og regionale bestandsmål. Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på syv av de åtte rovviltregionene¹⁷.

Når bestanden av en rovviltart ligger på eller over bestandsmålet er det etter rovviltforskriften den regionale rovviltnemnda som har forvaltningsmyndigheten. Dersom bestandsmålet ligger under bestandsmålet er det Miljødirektoratet som har ansvar for forvaltning av arten.

Figur 1: A) Kartlag med offisielle grenser for forvaltningsområdene fastsatt av rovviltnemndene for gaupe. B) Det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper av gaupe er fordelt på syv av de åtte rovviltregionene. Kilde: Rovbase 3.0.

1.3 Felling av gaupe

Gaupe er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.

Det legges følgende til grunn ved vurdering av kvotestørrelser for felling: føringene i de regionale forvaltningsplanene og den differensierte forvaltningen av gaupe; bestandssituasjon og avgang av gaupe de siste årene samt skadehistorikken og skadepotensialet i de ulike områdene.

¹⁷ [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

[Naturmangfoldloven](#) og [roviltforskriften](#) utgjør de juridiske rammene for vedtak om felling (Lovdata.no). [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderinger om felling.

1.3.1 Forvaltningsmyndighet tillatelse felling

Gjennom rovtviltforskriften § 7 er de regionale rovtviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene.

Rovtvltnemndene tildeler kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 og kvote for lisensfelling etter forskriftens § 10.

Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling, med mindre direktoratet delegerer myndigheten til å vurdere skadefelling til Statsforvalterne igjennom vedtak om betinget kvote. Slik delegasjon har de senere årene vært vanlig også i perioden 16. februar til 31. mai i områdene med samisk tamreindrift.

1.3.2 Kvote for betinget skadefelling

Skadefelling av gaupe er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå på husdyr eller tamrein. Skadefelling retter seg mot enkeltindivider, og er ikke et virkemiddel som kan benyttes til å regulere bestanden.

Kvoten som gis for betinget skadefelling, gitt av rovtviltnemndene eller av Miljødirektoratet, fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles i perioden 1. juni til og med 15. februar. Det er statsforvalteren som vedtar å iverksette skadefellingsforsøk innenfor den kvoten som er satt når betingelsene ellers er til stede for slik felling, jf. forskriftens § 9 annet ledd.

1.3.3 Kvotejakt

Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastsatt i naturmangfoldloven § 16, tredje ledd. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på høstingstradisjon i vedkommende område, og på den skade viltet gjør. Jakt- og fangsttiden for gaupe varer fra 1. februar - 31. mars. For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer.

Det er kvotejakt (eller lisensfelling) som skal være den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som gaupe påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Rovtvltnforskriften § 7, annet ledd, regulerer hva rovtviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovtviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til

presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes"

2 Om overvåkingen av gaupe i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp rovviltpolitikken.

2.1 Overvåkningsprogram

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av rovvilt. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Bestanden av gaupe i Norge blir primært overvåket ved å registrere antall familiegrupper av gaupe i perioden 1. oktober til 28. (29.) februar.

Som en del av arbeidet med ett felles overvåkningsprogram for rovvilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av gaupe i Norge er 1. juni hvert år.

2.2 Prognosemodell

En av utfordringene med å holde gaupebestanden stabil er at man må basere seg på forrige års anslag på antall familiegrupper når man skal bestemme kvotene for innværende år. Det er en tidsforskyvning fordi mange observasjoner av familiegrupper (observasjoner av spor og felte ungdyr) faktisk blir rapportert i løpet av de første ukene av kvotejakten. I tillegg brukes felte årsunger i beregningen. Antall familiegrupper før jakt blir derfor ikke klart før i mai, altså etter at jakten er ferdig.

Det ble derfor i 2011 utviklet et prognoseverktøy som kunne forutsi bestandsstørrelsen for gaupe ett år fram i tid. Prognosemodellen er en hierarkisk «state-space» modell kodet i R og JAGs. Modellen er basert på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegrupper av gaupe (dvs. hunndyr i følge med unge(r)) og observasjoner fra gaupejakt. Modellen benytter seg av en Bayesiansk tilnærming med Markov-Chain Monte Carlo simuleringer. Modellen kan anvendes både på nasjonalt og regionalt nivå.¹⁸

Prognosemodellen er et verktøy som kan brukes til å forutsi bestandsstørrelsen av gaupe ett år fram i tid, basert på den observerte effekten et uttak av gaupe har hatt på neste års antall gaupefamilier tidligere år.

---

¹⁸ [Nilsen, E.B., Brøseth, H., Odden, J., Andrén, H. & Linnell, J.D.C. 2011. Prognosemodell for bestanden av gaupe i Norge. - NINA Rapport 774, 26 s.](#)

2.2.1 Verktøy for fastsetting av jaktkvoter

Prognosemodellen kan også anvendes til å gi estimatet på hvilket uttak, i forhold til antall familiegrupper i bestanden, som vil føre til stabil bestandsutvikling (verken vekst eller nedgang) fra ett år til det neste. Estimert antall voksne hunndyr høstet under jakta pr. familiegruppe for å holde bestanden stabil (75 % CI 0,37-0,52) er 0,43 og Estimert antall gauper høstet under jakta pr. familiegruppe for å holde bestanden stabil (75 % CI 1,0-1,56) er 1,27.

Høsten 2022 ble denne prognosemodellen videreutviklet til en hierarkisk «state-space» modell i statistikkprogrammet R og JAGs som baserer seg på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegruppe av gaupe og observasjoner fra gaupejakt. Det vil si at modellen nå kan anvendes både nasjonalt og regionalt og at den baserer en eventuell jaktkvote av hunndyr på historisk data om familiegrupper og jaktuttak innad i regionen(e).

Denne modellen er tilgjengelig for beslutningstakere på nett som et verktøy for å se hva ulike jaktuttak av hunndyr gir av prognose to år frem i tid.

2.2.2 Usikkerhet i prognosene

Estimatene for bestandsstørrelse av gaupe ett år fram i tid er heftet usikkerhet, og jo mindre regionene blir i antall familiegrupper, jo større blir usikkerhetene i estimatene. Små bestander er sterkt påvirket av tilfeldig variasjon i demografiske rater. I tillegg vil usikkerheten i bestandsestimering spille en relativt større rolle jo mindre tall man opererer med.^{18 19}

I tolkningen av overvåkingsresultatene er det derfor viktig å ta hensyn til at reproduksjonssuksessen til voksne hunngauper kan variere betydelig fra år til år og mellom ulike områder. Noen år vil de fleste hunnene få levedyktige unger, mens andre år vil bare noen få overleve.^{20 21}

Til tross for usikkerheten er prognosemodellen likevel nyttige som et hjelpemiddel i prosessen med å fastsette kvoter. Det er imidlertid viktig å påpeke at selv om en baserer seg på et slikt hjelpemiddel, vil det fortsatt være variasjoner i bestandsstørrelsen over tid, og jaktuttaket vil også kunne endre seg fra år til år. Hensikten med å forholde seg årlige prognoser er for å kunne tilpasse jaktuttaket bedre til endringene i bestandsstørrelse, slik at variasjonene blir mindre og man unngår at man i noen perioder er langt unna bestandsmålene.

3 Bestandssituasjonen for gaupe

3.1 Fennoskandia

Den norske bestanden av gaupe er en del av større sammenhengende fennoskandisk bestander og med forgreininger også videre inn i Russland. Kunnskapen om den

¹⁹ Krange, O., Odden, J., Skogen, K., Linnell, J. D. C., Stokland, H. B., Vang, S. & Mattisson, J. 2016. Evaluering av regional rovviltforvaltning - NINA Rapport 1268. 190 s.

²⁰ Nilsen, E.B., Linnell, J.D.C., Odden, J., Samelius, G. & Andren, H. 2012. Patterns of variation in reproductive parameters in Eurasian lynx (*Lynx lynx*). *Acta Theriologica* 57(3): 217-223. doi:10.1007/s13364-011-0066-5

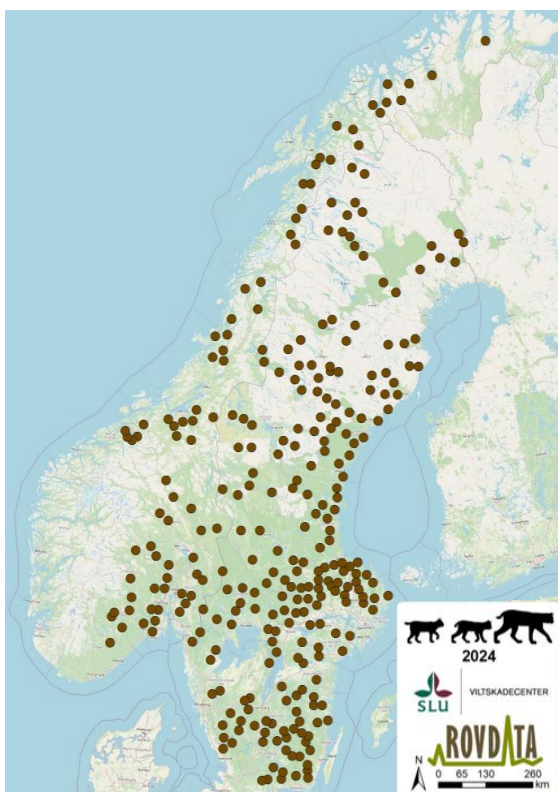
²¹ Walton, Z.A., Mattisson, J., Linnell, J.D., Stien, A. & Odden, J. 2017. The cost of migratory prey: seasonal changes in semi-domestic reindeer distribution influences breeding success of Eurasian lynx in northern Norway. *Oikos* 126(5): 642-650.

skandinaviske bestanden av gaupe er god, for de finske og særlig de russiske delene av bestandene har vi ikke samme kunnskapsnivå.

Overvåkingen av gaupe er i Norge og Sverige basert på felles metodikk. Overvåkingsresultatet rapportert fra Rovdata i 2024²² viser en bestand på 296 familiegrupper registrert i Skandinavia 2023/2024 (Figur 2), og viser at den skandinaviske bestanden er noe mindre enn i fjor. Sammenlignet med 2022/2023 er det i 2023/2024 registrert 6,5 flere familiegrupper i Norge og 24,5 færre i Sverige.

Dette tilsvarer en bestand på ca. 1 738 gauper, hvorav ca. 462 gauper i Norge og 1 276 i Sverige.

Figur 2: Familiegrupper i Norge og Sverige sesongen 2023/2024. Figuren er hentet ut fra Tovmo & Frank, 2024.

Gaupebestanden i Finland innen jakt sesong 2022/2023 er estimert å være anslagsvis 2 390 til 2 575 gauper²³ og er økt sammenlignet med estimatet for året før som beregnet til å være mellom 2 150 og 2 405²⁴. Resultatene er basert på observasjoner av familiegrupper. Bestanden i 2024 er estimert til minst 2 260 gaper før jaktstart 2025.²⁵

²² [Tovmo, M. & Frank, J. 2024. Bestandsovervåking av gaupe i 2024. Inventering av lodjur 2024. Bestandsstatus for store rovdjur i Skandinavia. Bestandsstatus for stora rovdjur i Skandinavien. Nr 2-2024. 33 s](#)

²³ [Valtonen, M., Herrero, A., Mäntyniemi S., Helle, I. & Holmala, K., 2023. Ilveskanta Suomessa 2023. Luonnonvaraja biotalouden tutkimus 55/2023. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 29 s.](#)

²⁴ [Valtonen, M., Herrero, A., Heikkinen, S. & Holmala, K. 2022. Ilveskanta Suomessa 2022. Luonnonvaraja biotalouden tutkimus 62/2022. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 25 s.](#)

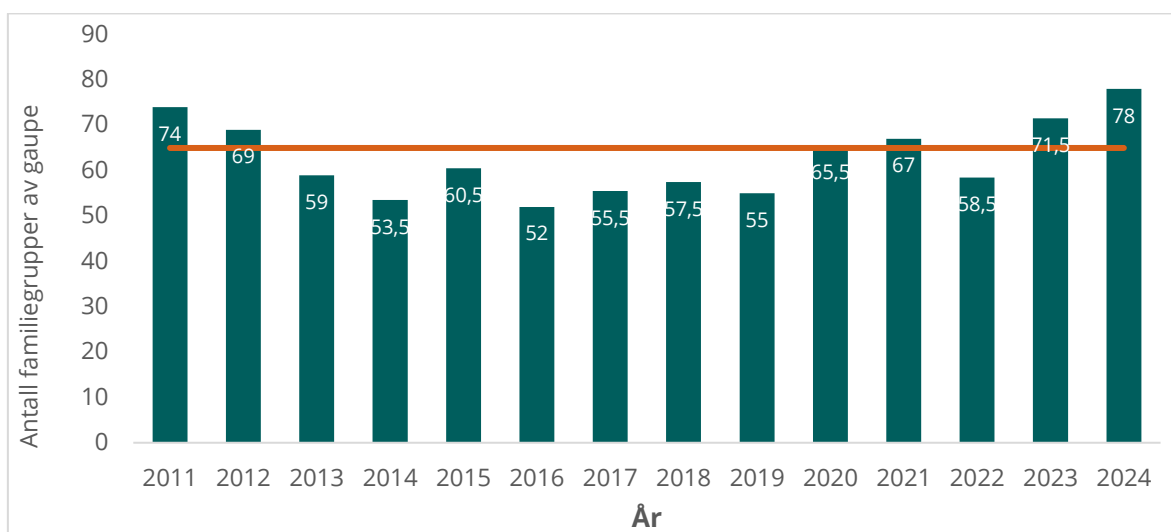
²⁵ [Herrero, A., Mäntyniemi, S., Helle, I., Holmala, K. & Valtonen M. 2024. Ilveskanta Suomessa 2024. Luonnonvaraja biotalouden tutkimus 45/2024. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 22 s.](#)

Miljødirektoratet vurderer at migrasjon av gaupe fungerer tilfredsstillende og ikke har negativ effekt på bestandenes overlevelse.

3.2 Norge

3.2.1 Antall familiegrupper

I NINA rapport 2475b²⁶ går det fram at det er registrert henholdsvis 58,5, 71,5 og 78 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2022, 2023 og 2024 (Figur 33). Gaupebestanden 2024 er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Figur 3: Antall familiegrupper av gaupe per år i Norge før jakt i perioden 2011-2024. Oransje horisontal linje angir det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper. Kilde: Rovdata.no

Tabell 1 viser utvikling i antall registrerte familiegrupper i de åtte rovviltregionene de siste tre sesongene og gjennomsnittlig antall som danner grunnlaget for om det er rovviltnemndene eller Miljødirektoratet som har myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt og kvoter for betinget skadefelling i perioden fra 1. juni til og med 15. februar.

Store årlige variasjoner i regional bestandsstørrelse skyldes variasjoner i inn- og utvandring fra Sverige og til andre regioner. I tillegg vil faktorer som naturlig dødelighet, illegal avlivning, varierende forekomst av byttedyr og tilfeldigheter knyttet til reproduksjon fra år til år, virke inn.

Av regionene med fastsatte bestandsmål ligger region 2, 3, 5, 6 og 7 nå på eller over det regionale bestandsmålet, målt i 3-års gjennomsnitt. I tillegg har nemnda i region 1, alltid myndighet ettersom det ikke er noe mål om yngling i regionen.

Region 4 og 8 er under bestandsmålet og myndigheten ligger følgelig p.t. hos Miljødirektoratet.

²⁶ [Tovmo, M., Odden, J. & Nilsen, E. B. 2024. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2024. - NINA Rapport 2475b. Norsk institutt for naturforskning.](#)

Tabell 1: Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt nasjonalt og i ulike forvaltningsregioner i perioden fra 2022 til 2024, samt gjennomsnittet for de tre årene. For detaljer se tabell 3 i NINA rapport 2475b.

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2022	2023	2024	Gjennomsnitt 3 år
1 Vest Norge	-	0	0	0	0
2 Sør-Norge	12	12	14,5	16	14,2
3 Oppland	5	7	7,5	4,5	6,3
4 Oslo/Akershus/Østfold	6	3	4,5	6,5	4,7
5 Hedmark	10	10,5	11,5	8	10
6 Midt-Norge	12	14	13	18,5	15,2
7 Nordland	10	6	11,5	13,5	10,3
8 Troms og Finnmark*	10 (4)	6 (0)	9 (1)	11 (2)	8,7 (1)
Nasjonalt	65	58,5	71,5	78	69,3

* Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark.

3.2.2 Bestandsestimat

Antall registrerte familiegrupper i 2024 tilsvarer en bestand på omkring 462 dyr (95 % CI = 383–540) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2024 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2024 viser flere gauper på landsbasis sammenlignet med estimatet i 2023.

3.2.3 Gaupas forventede utvikling

Basert på antall familiegrupper påvist før jakt i 2024 og kjent uttak av voksne hunndyr (≥ 1 år), gir prognosemodellen et estimat på 79 (75 % CI = 69–89) familiegrupper før jakt på landsbasis i 2025 (Tabell 2).

De regionale prognosene tyder på at rovviltregion 5, har størst sannsynlighet (55 %) for å ligge under bestandsmålet også før jakta i 2025. Region 2, 3, 4, 6, 7 og 8 er beregningene at en vil være nær måltallet. Prognosene viser en sannsynlig økning i antall familiegrupper for region 3 og 5 (Tabell 2).

Tabell 2; Prognose over antall familiegrupper i 2025 (FG_{2025} , med 75 % usikkerhetsintervaller) nasjonalt og for de ulike rovviltregionene med bestandsmål, samt sannsynligheten for at antall familiegrupper i 2025 vil være mindre enn de regionale bestandsmålene. Prognosene er gitt på bakgrunn av informasjonen som er tilgjengelig i etterkant av kvotejakta i 2024. Tabell hentet fra NINA rapport 2475b.

Forvaltningsregion	Antall familiegrupper av gaupe påvist i 2024	Prognose for antall familiegrupper i 2025 (FG_{2025}) [75 % CI]	Sannsynlighet for at $FG_{2025} <$ bestandsmålet
2 Sør-Norge	16	14,1 [10,8 - 17,9]	23 %
3 Oppland	4,5	5,5 [3,5 - 7,6]	38 %
4 Oslo/Akershus/Østfold	6,5	6,5 [3,7 - 10,2]	43 %
5 Hedmark	8	9,7 [6,8 - 12,7]	55 %
6 Midt-Norge	18,5	16,9 [12,5 - 22,2]	10 %
7 Nordland	13,5	12,8 [9,9 - 16,2]	13 %
8 Troms og Finnmark	11	11,0 [7,8 - 15,0]	37 %
Nasjonalt	78	79 (69-89)	4,2 %

Prognosemodellen viser at det for landet som helhet er 4,2 % sannsynlighet for at gaupebestanden skal havne under det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper før

jakt i 2025. Prognosene er heftet med betydelig usikkerhet. Prognosemodellen er kjent å være mer presis på store områder, og mindre presis på mindre områder slik som dagens rovviltregioner.

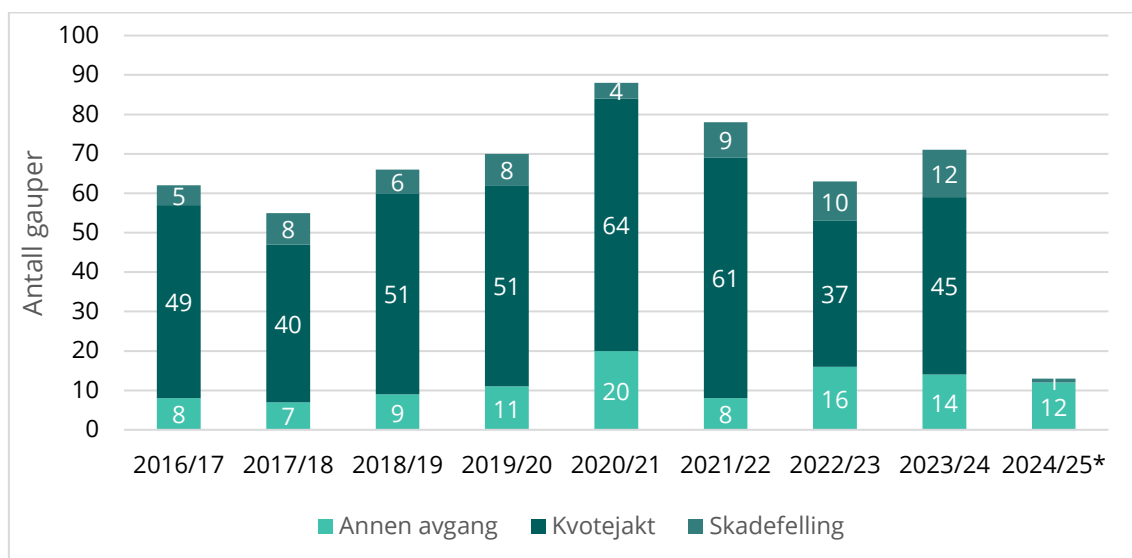
4 Kjent avgang av gauper i Skandinavia

4.1 Norge

Avgang av gaupe i Norge de siste årene har hovedsakelig skjedd gjennom ordinær kvotejakt. Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16, se viltloven § 9. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på blant annet den skade arten gjør.

De fem siste årene har jaktuttaket i Norge ligget på mellom 37 og 64 gauper pr. jaktår (Figur 4). Av skadefellingstillatelser og effektivering av disse er det tatt ut mellom fem og ni gauper pr. jaktår de siste fem årene.

Mer kunnskap om kvotejakt 2024 kan leses [her](#).

Figur 4: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller registrert døde som annen avgang i jaktårene 2016/2017 til 2024/2025 (t.o.m 3. januar 2025) i hele Norge. Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no

Figur 5 viser kart over hvor gauper er felt i hele Norge jaktåret 2023/2024. Tabell 1 viser kjent avgang av gaupe i de ulike forvaltningsregionene i Norge fra jaktåret 2020/2021 til og med 2024/2025.

Figur 5: Felte gauper i jaktåret 2023/2024. Kilde: Rovbase.no

Tabell 3: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller registrert døde som annen avgang for de ulike forvaltningsregionene i jaktårene 2020/2021 til 2024/2025 (t.o.m 3. januar 2025). Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Forvaltningsregion	Jaktår	Antall gaupe felt på kvotejakt	Antall gaupe felt ved skadefelling	Antall gaupe døde som annen avgang
1 Vestland	2024/2025	*	0	0
	2023/2024	0	0	0
	2022/2023	0	0	0
	2021/2022	0	0	0
	2020/2021	2	0	0
2 Sør-Norge	2024/2025	*	0	2
	2023/2024	18	0	3
	2022/2023	14	0	2
	2021/2022	16	0	4
	2020/2021	24	0	3

3 Oppland	2024/2025	*	0	1
	2023/2024	7	0	0
	2022/2023	10	1	1
	2021/2022	10	1	0
	2020/2021	6	0	2
4 Oslo, Akershus og Østfold	2024/2025	*	0	2
	2023/2024	0	0	2
	2022/2023	0	0	1
	2021/2022	0	0	2
	2020/2021	0	0	0
5 Hedmark	2024/2025	*	0	0
	2023/2024	4	0	2
	2022/2023	0	1	2
	2021/2022	0	0	1
	2020/2021	0	0	2
6 Midt-Norge	2024/2025	*	0	1
	2023/2024	11	8	6
	2022/2023	14	6	5
	2021/2022	33	1	2
	2020/2021	24	0	7
7 Nordland	2024/2025	*	0	3
	2023/2024	0	3	1
	2022/2023	0	3	2
	2021/2022	3	1	0
	2020/2021	5	2	3
8 Troms og Finnmark	2024/2025	*	1	2
	2023/2024	4	1	0
	2022/2023	0	0	2
	2021/2022	0	5	0
	2020/2021	5	2	1

*Kvotejakta for jaktåret 2024/2025 varer fra 1. februar – 31. mars 2025, tall fra kvotejakta dette året er følgelig ikke med i tabellen.

4.2 Sverige

Det ble i perioden fra 1. april 2023 til 31. mars 2024 registrert 209 døde gauper i Sverige, mot 263 i samme periode i 2022/2023. Per 3. januar 2025 i jaktåret 2024/2025 var det registrert avgang av 46 gauper i Sverige.

Vi har ikke data for fellinger av gaupe i Finland og Russland.

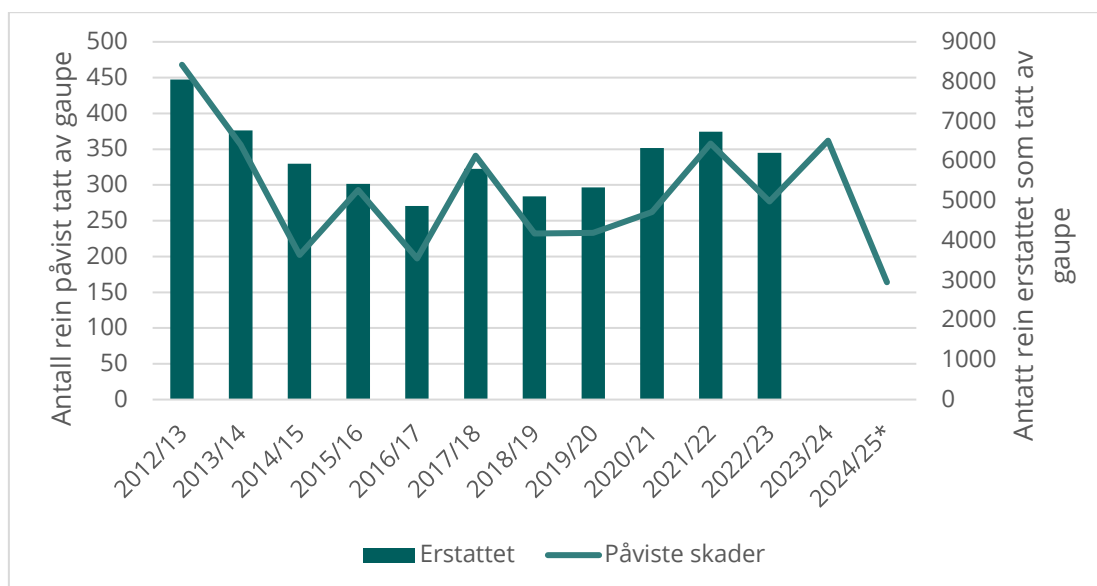
5 Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og utgjør grunnlaget for å utbetale erstatning for tap av husdyr til rovvilt.

Tamrein

I løpet av reindriftsåret 2023/2024 ble det påvist 362 rein tatt av gaupe, i 2022/2023 ble det påvist 277 rein tatt av gaupe, og i 2023/2024 ble det påvist 362 rein tatt av gaupe (Figur 6). Inneværende reindriftsår (per 20. des 2024) er det påvist 156 tamrein som tapt til gaupe på landsbasis.

Tabell 4 viser antall rein som er påvist (dokumentert eller antatt sikker) tatt av gaupe og antall rein erstattet som tapt til gaupe for regionene 5, 6, 7 og 8.

Figur 6: Antall rein påvist tapt til gaupe (primær akse) og antall rein erstattet som tapt til gaupe (sekundær akse) i reindriftsårene 2012/13 til 2024/25 (20. des 2024) i hele Norge. Erstatningstallene for 2023/24 er ikke klare. Dataene er hentet fra Rovbase.no

Tabell 4: Antall rein påvist tapt til gaupe (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") og erstattet som tapt til gaupe i forvaltningsregionene 5, 6, 7 og 8 i reindriftsårene 2020/21 til 2024/25. Erstatningstallene for Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde er i tabellen i sin helhet ført på region 5, på samme måte er Nord-Trøndelag reinbeiteområde ført på region 6, Nordland reinbeiteområde ført på region 7 og Troms, Vest- og Øst-

Finnmark reinbeiteområde er ført på region 8. Data for påviste skader følger regiongrensene. Data er hentet fra rovbases.no.

Forvaltningsregion	Reindriftsår	Antall rein påvist tapt til gaupe	Antall rein erstattet tapt til gaupe
5 Hedmark	2024/2025*	0	-
	2023/2024	0	268
	2022/2023	0	201
	2021/2022	0	160
	2020/2021	0	151
6 Midt-Norge	2024/2025*	17	-
	2023/2024	90	811
	2022/2023	23	721
	2021/2022	38	655
	2020/2021	49	808
7 Nordland	2024/2025*	35	-
	2023/2024	103	1541
	2022/2023	82	1416
	2021/2022	51	1397
	2020/2021	61	1381
8 Troms og Finnmark	2024/2025*	112	-
	2023/2024	169	3207
	2022/2023	169	3866
	2021/2022	269	4527
	2020/2021	152	3980

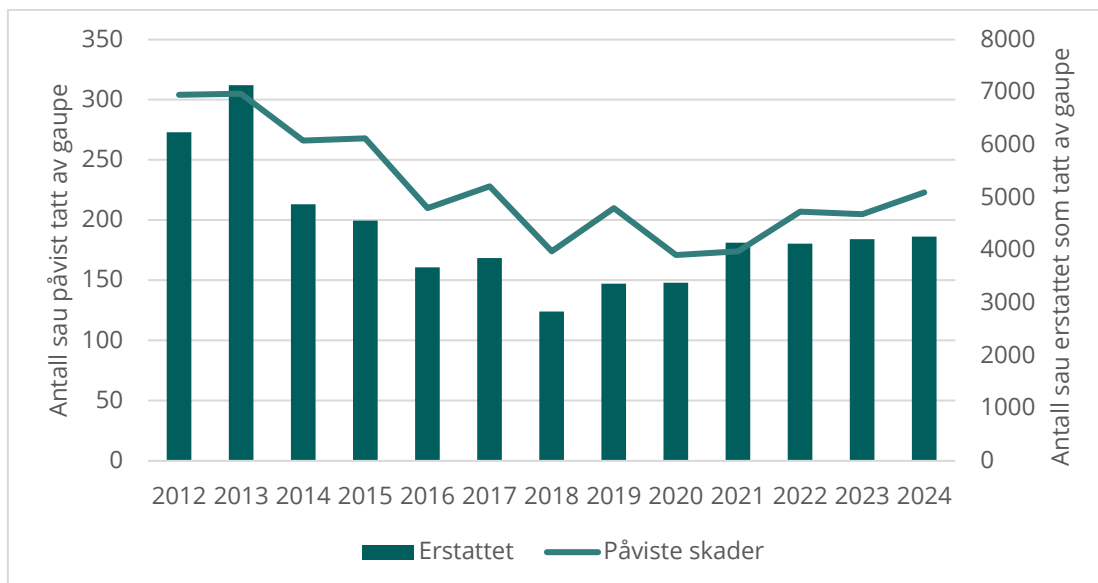
- = ikke tilgjengelig per dags dato * til og med 3. jan 2025

Sau

Figur 7 viser antall sau påvist tapt til gaupe og antall sau erstattet tapt til gaupe de siste årene i Norge. I løpet av 2023 ble det påvist 205 sau tatt av gaupe, og erstattet rundt 4 207 sau og lam som tapt til gaupe i Norge. Så langt inneværende år (20. des 2024) er det dokumentert at 223 sauer er tapt til gaupe.

Tabell 5 viser antall sau tapt til gaupe og antall sau erstattet som tapt til gaupe for de ulike forvaltningsregionene i Norge

Figur 7: Antall sau i Norge påvist tapt til gaupe (primær akse) og antall sau erstattet tapt til gaupe (sekundær akse) i årene 2012 til 2024 i hele Norge. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Tabell 5: Antall sau påvist (dokumentert eller antatt sikker) tapt til gaupe og erstattet som tapt til gaupe i de ulike forvaltningsregionene i Norge fra 2020 til 2024. Data er hentet fra rovbases.no

Forvaltningsregion	År	Antall sau påvist tapt til gaupe	Antall sau erstattet tapt til gaupe
1 Vestland	2024	2	1
	2023	0	0
	2022	2	8
	2021	1	9
	2020	2	1
2 Sør-Norge	2024	36	771
	2023	36	723
	2022	29	755
	2021	22	999
	2020	28	662
3 Oppland	2024	20	539
	2023	7	413
	2022	40	730
	2021	24	582
	2020	18	418
4 Oslo, Akershus og Østfold	2024	10	84
	2023	4	131
	2022	5	224

	2021	11	83
	2020	2	20
5 Hedmark	2024	1	187
	2023	18	168
	2022	14	199
	2021	7	136
	2020	13	135
6 Midt-Norge	2024	47	971
	2023	60	1 190
	2022	32	845
	2021	53	977
	2020	41	681
7 Nordland	2024	64	928
	2023	50	928
	2022	52	910
	2021	50	1076
	2020	56	1206
8 Troms og Finnmark	2024	43	780
	2023	30	635
	2022	22	454
	2021	6	248
	2020	11	269

- = ikke tilgjengelig per dags dato

Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Nedenfor følger en beskrivelse av ulike forhold som har betydning ved iverksettelse av fellingstillatelser. Disse forholdene har betydning for alle skadefellingstillatelser gitt av statsforvalteren, også utover de som er regulert i dette vedtaket.

Utøvelse av jakt, felling og fangst:

Felling av rovvilt gjennomføres i tråd med forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst som finnes på www.lovdata.no, og i henhold til de vilkår som fastsettes av Statsforvalterne i det enkelte vedtak om felling.

Vi viser også her til "[Veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag](#)".

Vi minner om at Bern-konvensjonens vedlegg IV har et forbud mot bruk av "Sikter for nattjakt, bestående av innretninger for elektronisk forstørrelse eller overføring".

Vurdering av tidsrom for iverksettelse av skadefelling:

Felling etter skadefellingsregimet kan bare skje dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning.

Direktoratet vurderer det slik at potensialet for skade på sau er begrenset når vi kommer til september/oktober måned, da normal sankedato for sau er 10. september selv om det vil være regionale forskjeller. Skulle tap til rovdyr skje i denne perioden, vil det være andre tilfredsstillende løsninger for å hindre tap. For tap til tamrein må det gjøres andre vurderinger.

Når det gjelder bjørnens predasjon på tamrein viser resultater fra tidligere studier (NINA fagrapport 21, 2012) samt pågående studier (Bjørn og Tamreinprosjektet i Idre) til at bjørnens predasjon på kalv opphører etter første uken i juni, og potensialet for skade er derfor svært begrenset etter dette tidspunktet.

Retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle ulver

Det er utarbeidet en felles retningslinje for forvaltning av genetisk verdifulle individer gjeldende for norsk og svensk ulveforvaltning (retningslinjen er gjengitt i Meld.St. 21 (2015-2016) kap. 2.6.) Genetisk verdifulle ulver er definert som innvandrede ulver fra østlige populasjoner (immigranter - omtalt som F0), og førstegenerasjonsavkom til immigranter

(omtalt som F1). De genetisk verdifulle individene skal ifølge retningslinjen så langt som mulig unntas fra felling, både lisensfelling og skadefelling.

Kommunale/interkommunale fellingslag – godtgjøring for fellingsforsøk, arbeidsgiveransvar, forsikring mv.:

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a.

Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger>.

Satsene for godtgjøring er fastsatt av Klima- og miljødepartementet og satser og øvrige vilkår omtales i kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Den totale utbetalingen fra kommunen må ikke overskride den økonomiske rammen som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling. Statsforvalteren yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Klima- og miljødepartementet har hatt kontakt med Direktoratet for arbeidstilsynet om arbeidsgiveransvaret i forbindelse med kommunalt/interkommunalt oppnevnte fellingslag. Direktoratet for arbeidstilsynet peker på at en person skal regnes som arbeidstaker i henhold til arbeidsmiljøloven hvis tilknytningen til arbeidsgiver reelt sett har karakter av et ansettelsesforhold, og at det skal foretas en helhetsvurdering av samtlige omstendigheter i ansettelsesforholdet. Ut fra de kriterier som Direktoratet for arbeidstilsynet har oppstilt, har Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet konkludert med at det er et arbeidsgiver-/arbeidstakerforhold mellom kommunen og medlemmer i lokale fellingslag i slike tilfeller.

Med arbeidsgiveransvaret følger en rekke rettigheter og plikter. Lover, forskrifter og avtaleverk inneholder en rekke bestemmelser om arbeidsgiverens rettigheter og plikter innenfor blant annet lønns- og personalområdet, samt skatteområdet.

Viktige forhold som følger av arbeidsgiveransvaret:

- plikt til å innberette lønnsutgiftene til ligningsmyndighetene og foreta forskuddstrekk
- arbeidsgiver skal utbetale feriepengene til den tilsatte
- arbeidsgiver plikter å svare arbeidsgiveravgift til folketrygden

Utgifter til forsikring faller utenfor godtgjøringsordningen. Dette faller inn under kommunens arbeidsgiveransvar, og bør således omfattes av eksisterende kommunale ordninger.

I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnseten pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnseten skal kommunen også beregne feriepengene og arbeidsgiveravgift, og dette vil bli dekket av kommunens tilskudd fra statsforvalteren. Statsforvalteren må ta hensyn til dette i fastsettelse av den økonomiske rammen knyttet til den enkelte tillatelse. Utbetalingen til kommunen må ikke overskride de rammer som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling.

Vi ber statsforvalterne om å informere aktuelle kommuner om disse forholdene.

Bistand fra Statens naturoppsyn:

Fellingstillatelse etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) blir normalt gitt til en berørt part eller en kommune som søker om dette, og forsøk på felling gjennomføres normalt av et lokalt fellingslag oppnevnt av kommunen.

Statens naturoppsyn (SNO) kan ved behov bistå ved fellinger i regi av andre. Slik bistand må eventuelt tas opp med SNO direkte. SNO har fra og med 2019 fått en styrking for å i større grad kunne bistå i forbindelse med skadefellingsforsøk. Vi vil be kommunen/skadefellingsleder om å ha en dialog med SNO angående muligheter for å få bistand ved fellingsforsøk. SNO vil primært prioritere bistand ved oppstart i områder uten fellings erfaring og i områder med særlig skadeproblematikk. SNO dekker sine egne kostnader der de engasjerer seg i fellingstiltak.

Saksbehandlingstid og beredskapsordninger

I tråd med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr, aktuelle forebyggende tiltak osv. Dette har særlig relevans i beitesesongen for sau, men er relevant hele året i områder med tamrein. For alle typer søknader og klager gjelder det at forvaltningen så langt det er mulig gjennomfører en så rask behandling at saken ikke mister aktualitet.

Krav til rapportering

Før statsforvalteren fatter vedtak om iverksetting av felling av gaupe eller brunbjørn, jf. rovviltforskriften § 9, må statsforvalteren forvise seg om at iverksettelsen skjer innenfor den samlede kvote som er satt for arten.

Alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal av statsforvalteren umiddelbart registreres i Miljøvedtaksregisteret av den som fatter vedtaket. I tillegg skal felling av rovvilt i medhold av dette vedtaket uten opphold registreres i Rovbase.

For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det fra og med 2019 etablert en egen rapporteringsløsning. Ved iverksetting av tillatelser etter dette vedtaket skal det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.

Vi viser til vedlegg "Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret".

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Trondheim, 14.02.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/7478

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Kvotene for betinget skadefelling av ulv region 5, 6, 7 og 8 - våren 2025

Vedtaket

Miljødirektoratet gir statsforvalteren i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil 12 ulver i perioden fra og med 16. februar 2025 til og med 31. mai 2025. Kvotene gjelder i aktuelle forvaltningsregioner, unntatt ulvesonen og kan iverksettes i flere områder samtidig.

Tabell 1: Kvotene for betinget skadefelling av ulv f.o.m. 16. februar 2025 til og med 31. mai 2025.

Forvaltningsregion	Nasjonalt mål (ungekull)	Bestandsstatus 23/24	Kvotene for betinget skadefelling
Region 8	0	0	2
Region 7	0	0	1
Region 6	0	0	1
Region 5	4-6 hvorav 3 helnorske*	6,5 hvorav 5 helnorske*	4
Reservekvote**			4

*Tall for bestandsmål og bestandsstatus er felles for region 4 og 5

** Kan fordeles til regioner etter beslutning fra Miljødirektoratet

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldlovens § 18 første ledd bokstav b, se § 7, og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Føringer

- Statsforvalteren skal i hvert enkelt tilfelle vurdere om felling er nødvendig, se vilkårene i rovviltforskriften § 9, jf. § 1 og § 6.
- Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein, men kvoten kan også benyttes dersom det oppstår skader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak
- Der rovviltregionen omfatter flere fylker må statsforvalterne ha dialog om bruk av kvoten

- Statsforvalterne kan iverksette skadefellingstillatelser i flere områder samtidig
- Kvoten gjelder kun for områder utenfor ulvesonen
- Alle former for felling og annen menneskeskapt avgang av ulv etter dato for dette vedtaket skal belastes kvoten
- Retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle individer gjelder
- Den som fatter enkeltvedtak om felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal umiddelbart registrere vedtaket i Miljøvedtaksregisteret
- Felling av ulv i samsvar med dette vedtaket, skal registreres i Rovbase
- Vi kan til enhver tid trekke tilbake denne kvoten for betingede fellingstillatelser
- I regioner der kvoten fylles vil direktoratet fortløpende kunne vurdere tildeling fra reservekvoten, Statsforvalter bes i slike tilfeller kontakte oss på tlf 977 87 000

Se også vedlegget "Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling".

Bakgrunnen for saken

Ulv er fredet. Det er likevel mulig å felle ulv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011¹ gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 4-6 årlige kull av ulv, hvorav 3 helnorske. Målet skal søkes oppnådd innenfor ulvesonen i rovviltregion 4 og 5. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder.

Rovviltsforskriften gir de regionale rovviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar. For perioden 16. februar til og med 31. mai, kan Miljødirektoratet fatte vedtak om betinget kvote etter rovviltsforskriften § 13.

Bestandssituasjonen for ulv

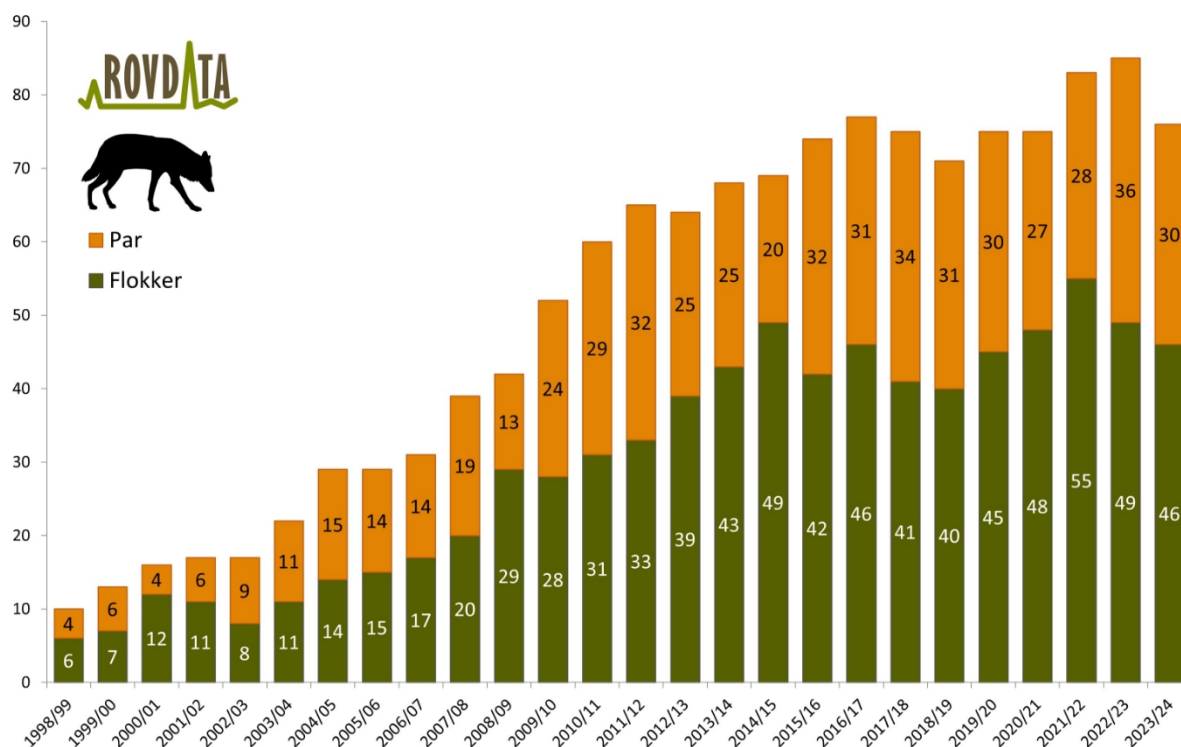
Rovdata publiserte 3. juni 2024 den endelige bestandsstatusen for ulv i Skandinavia for vinteren 2023/2024:

- Antall ynglinger av ulv i Skandinavia: 44 (5 helnorske og 3 i grenserevir)
- Antall revirmarkerende par: 30 (1 i Norge og 3 i grenseoverskridende revir)
- I norsk delbestand ble det påvist: 58-60 ulver, hvorav 42-44 dyr med helnorsk tilhold og halvparten av 32 ulver som ble dokumentert med tilhold på begge sider av riksgrensen.

---

¹ [Rovviltsforliket](https://www.stortinget.no/forliket/rovviltforliket) (Stortinget.no)

Rovdata har, med utgangspunkt i tallene over, beregnet at bestanden i Skandinavia besto av ca. 440 ulver for sesongen 2023/2024. Dette er en reduksjon på 70 dyr i forhold til den estimerte bestanden for 2022/2023. Ca. 375 av den beregnede bestanden var i Sverige, inkludert halvparten av individene i grenserevirene. Tallene inkluderer alle dyr, også enslige ulver, utenfor kjente revir og dyr som er døde i løpet av overvåkingsperioden.

Figur 1: Ulveflokker og revirmarkerende par av ulv i Skandinavia i årene 1998/99 – 2023/24 (kilde: www.rovdata.no)

Bestandsrapporten angir at det er registrert 5 helnorske ynglinger og 3 ynglinger i grenserevir. Alle revir er registrert i tilknytning til norsk ulvesone. Det beregnede antall ynglinger i Norge er 6,5 ynglinger inkludert grenserevir, noe som er like over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 4-6 årlige ynglinger i Norge, hvorav 3 helnorske ynglinger. Det ble registrert 6 ynglinger i Norge i 2022/2023, 8 ynglinger i registreringssesongene 2021/2022 og 8,5 de to sesongene før det. Foreløpige tall for inneværende sesong viser 4,5 ynglinger i Norge sesongen 2024/2025.²

Antall døde ulver på landsbasis

Antall døde ulver registrert i jaktåret 2023/2024: 27

- Lisensfelling: 18 ulv
- Skadefelling: 6 ulv
- Andre årsaker: 3 ulv

² [54-59 ulver påvist i Norge hittil i vinter](#)

Antall døde ulv så langt i inneværende jaktår per 10. februar 2025: 12

- Lisensfelling: 5 ulv
- Skadefelling: 6 ulv
- Andre årsaker: 1 ulv

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader på tamrein på landsbasis

- Antall rein påvist tatt av ulv i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 36 skader er påvist, hvorav 35 i Sør-Varanger kommune og 1 i Kautokeino kommune.
- Antall rein påvist tatt av ulv i så langt i inneværende reindriftsår per 10. februar 2025: 22 skader er påvist, hvorav 18 i Sør-Varanger, 3 i Tydal og 1 i Meråker kommune.
- Antall rein erstattet som tapt til ulv i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 183 rein, hvorav 82 i Vest-Finnmark, 52 i Øst-Finnmark og 49 i Sør-Trøndelag og Hedmark reinbeiteområde.
- Antall rein erstattet som tapt til ulv i løpet av reindriftsåret 2023/2024: 250 rein, hvorav 11 i Vest-Finnmark, 202 i Øst-Finnmark og 37 i Sør-Trøndelag og Hedmark reinbeiteområde.

Miljødirektoratets vurderinger

Ulv er klassifisert som "kritisk truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle ulv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein.

Det er på vedtakstidspunktet gjennværende kvote for lisensfelling av ulv i region 5, 6 og 8. For region 7 er det ikke åpnet for lisensfelling av ulv. Det kan etter direktoratets vurdering oppstå situasjoner der skadefelling kan være aktuelt i alle de fire regionene og vi mener Statsforvalterne er best til å gjøre de konkrete vurderingene av dette.

Vi gir kvote for betinget skadefelling av ulv i region 5, 6, 7 og 8, først og fremst for å begrense skade rein i områdene med samisk reindrift. Vi vet av erfaring at det kan oppstå skader av ulv på tamrein i disse regionene. Det er denne vinteren registrert aktivitet av ulv i både region 6 og 8. Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte ulveskader på rein og sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.

Vi legger følgende til grunn når vi vurderer kvotestørrelsen:

- føringene i de regionale forvaltningsplanene og den geografisk differensierte forvaltningen av ulv
- bestandssituasjonen og kunnskap om forekomst av ulv i regionene
- antall døde ulver de siste årene
- skadehistorikken og skadepotensialet i regionene med samisk reindrift

Vi har vurdert prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven. Vår vurdering er at kvoten ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for ulv, ettersom bestandsmålet søkes oppnådd innenfor ulvesonen og kvoten kun er gjeldende for områdene utenfor ulvesonen. Det er uttakene av ulv innenfor ulvesonen som er styrende for om det nasjonale bestandsmålet vil nås eller ikke.

Vurdering av om kvoten truer bestandens overlevelse

Miljødirektoratet legger til grunn at ulvebestanden i Norge ikke er en egen bestand, men at den norske delbestanden er del av den større skandinaviske bestanden, som igjen har tilknytning til Finland og Russland igjennom innvandring og utvandring, jf. A. Eriksen m.fl. 2020.

Gjennom flere rapporter har Naturvårdsverket utredet hva som omfattes av begrepet gunstig bevaringsstatus (fra EUs habitatdirektiv) og hva som kreves for at den svenske (og skandinaviske) ulvebestanden skal ha gunstig bevaringsstatus. Gjennom dette arbeidet er det fastsatt en såkalt referanseverdi for gunstig bevaringsstatus (FRP). Minste levedyktige bestand (MVP) er betydelig lavere enn FRP, og ikke tilstrekkelig for å oppnå gunstig bevaringsstatus.

Naturvårdsverket la i 2015 til grunn at referanseverdien for ulv i Sverige er minst 300 individer (en skandinavisk ulvepopulasjon på minst 340 ulver ville ha høy sannsynlighet for overlevelse, fordelt på 300 for Sverige og 40 for Norge). Referanseverdien forutsetter at det forekommer migrasjon og innvandring fra den finsk-russiske ulvebestanden til den sør-skandinaviske ulvebestanden, hvor minst en finsk-russisk immigrant per ulvegenerasjon etablerer seg og produserer valper som igjen får egne valper. Vi viser til det som tidligere er skrevet om viktigheten av immigranter fra den større finsk-russiske bestanden for bestandens overlevelse i et langsiktig perspektiv.

Sveriges landbruksuniversitet har i samarbeid med Høyskolen i Innlandet (nå Universitetet i Innlandet) i rapport 19. juni 2024 *Beräkningar av beskattning av den Skandinaviska vargpopulationen 2025*³ gjort beregninger av forventet populasjonsstørrelse, gitt ulike nivå av uttak ved jakt/felling fra den Skandinaviske ulvebestanden. Samlet antall dyr skutt ved jakt og felling i Norge og Sverige er i perioden 1. mai 2024 til 10. februar 2025 er 67 ulver, som vil gi en forventet bestand 1. oktober 2025 på mellom 345 og 351 individ. En økt avgang 12 dyr jf. denne betingede kvoten, vil redusere forventet bestand. Men kvoten vil etter vår vurdering ikke true den Skandinaviske ulvebestandens overlevelse.

Reservekvote

Reservekvoten fordeles til regionene etter beslutning av Miljødirektoratet hvis betinget kvote i regionen er fylt. Statsforvalter sender forespørsel til Miljødirektoratet.

Klagerett

Aktører med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

---

³ [Andren m fl 2024 Beräkningar av jaktuttag varg 2025](#)

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vebjørn Knarrum
seksjonsleder

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Kopi til:

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 56	7701	STEINKJER
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Roviltnemnda i region 1	Co/ Statsforvaltaren i Vestland, Njøsaveien 2	6863	LEIKANGER
Roviltnemnda i region 2	Postboks 325	1502	MOSS
Roviltnemnda i region 3	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 4	Postboks 325	1502	MOSS
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ

Vedlegg

- 1 Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Nedenfor følger en beskrivelse av ulike forhold som har betydning ved iverksettelse av fellingstillatelser. Disse forholdene har betydning for alle skadefellingstillatelser gitt av statsforvalteren, også utover de som er regulert i dette vedtaket.

Utøvelse av jakt, felling og fangst:

Felling av rovvilt gjennomføres i tråd med forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst som finnes på www.lovdata.no, og i henhold til de vilkår som fastsettes av Statsforvalterne i det enkelte vedtak om felling.

Vi viser også her til "[Veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag](#)".

Vi minner om at Bern-konvensjonens vedlegg IV har et forbud mot bruk av "Sikter for nattjakt, bestående av innretninger for elektronisk forstørrelse eller overføring".

Vurdering av tidsrom for iverksettelse av skadefelling:

Felling etter skadefellingsregimet kan bare skje dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning.

Direktoratet vurderer det slik at potensialet for skade på sau er begrenset når vi kommer til september/oktober måned, da normal sankedato for sau er 10. september selv om det vil være regionale forskjeller. Skulle tap til rovdyr skje i denne perioden, vil det være andre tilfredsstillende løsninger for å hindre tap. For tap til tamrein må det gjøres andre vurderinger.

Når det gjelder bjørnens predasjon på tamrein viser resultater fra tidligere studier (NINA fagrapport 21, 2012) samt pågående studier (Bjørn og Tamreinprosjektet i Idre) til at bjørnens predasjon på kalv opphører etter første uken i juni, og potensialet for skade er derfor svært begrenset etter dette tidspunktet.

Retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle ulver

Det er utarbeidet en felles retningslinje for forvaltning av genetisk verdifulle individer gjeldende for norsk og svensk ulveforvaltning (retningslinjen er gjengitt i Meld.St. 21 (2015-2016) kap. 2.6.) Genetisk verdifulle ulver er definert som innvandrede ulver fra østlige populasjoner (immigranter - omtalt som F0), og førstegenerasjonsavkom til immigranter

(omtalt som F1). De genetisk verdifulle individene skal ifølge retningslinjen så langt som mulig unntas fra felling, både lisensfelling og skadefelling.

Kommunale/interkommunale fellingslag – godtgjøring for fellingsforsøk, arbeidsgiveransvar, forsikring mv.:

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a.

Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger>.

Satsene for godtgjøring er fastsatt av Klima- og miljødepartementet og satser og øvrige vilkår omtales i kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Den totale utbetalingen fra kommunen må ikke overskride den økonomiske rammen som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling. Statsforvalteren yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Klima- og miljødepartementet har hatt kontakt med Direktoratet for arbeidstilsynet om arbeidsgiveransvaret i forbindelse med kommunalt/interkommunalt oppnevnte fellingslag. Direktoratet for arbeidstilsynet peker på at en person skal regnes som arbeidstaker i henhold til arbeidsmiljøloven hvis tilknytningen til arbeidsgiver reelt sett har karakter av et ansettelsesforhold, og at det skal foretas en helhetsvurdering av samtlige omstendigheter i ansettelsesforholdet. Ut fra de kriterier som Direktoratet for arbeidstilsynet har oppstilt, har Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet konkludert med at det er et arbeidsgiver-/arbeidstakerforhold mellom kommunen og medlemmer i lokale fellingslag i slike tilfeller.

Med arbeidsgiveransvaret følger en rekke rettigheter og plikter. Lover, forskrifter og avtaleverk inneholder en rekke bestemmelser om arbeidsgiverens rettigheter og plikter innenfor blant annet lønns- og personalområdet, samt skatteområdet.

Viktige forhold som følger av arbeidsgiveransvaret:

- plikt til å innberette lønnsutgiftene til ligningsmyndighetene og foreta forskuddstrekk
- arbeidsgiver skal utbetale feriepengene til den tilsatte
- arbeidsgiver plikter å svare arbeidsgiveravgift til folketrygden

Utgifter til forsikring faller utenfor godtgjøringsordningen. Dette faller inn under kommunens arbeidsgiveransvar, og bør således omfattes av eksisterende kommunale ordninger.

I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnseten pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnseten skal kommunen også beregne feriepengene og arbeidsgiveravgift, og dette vil bli dekket av kommunens tilskudd fra statsforvalteren. Statsforvalteren må ta hensyn til dette i fastsettelse av den økonomiske rammen knyttet til den enkelte tillatelse. Utbetalingen til kommunen må ikke overskride de rammer som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling.

Vi ber statsforvalterne om å informere aktuelle kommuner om disse forholdene.

Bistand fra Statens naturoppsyn:

Fellingstillatelse etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) blir normalt gitt til en berørt part eller en kommune som søker om dette, og forsøk på felling gjennomføres normalt av et lokalt fellingslag oppnevnt av kommunen.

Statens naturoppsyn (SNO) kan ved behov bistå ved fellinger i regi av andre. Slik bistand må eventuelt tas opp med SNO direkte. SNO har fra og med 2019 fått en styrking for å i større grad kunne bistå i forbindelse med skadefellingsforsøk. Vi vil be kommunen/skadefellingsleder om å ha en dialog med SNO angående muligheter for å få bistand ved fellingsforsøk. SNO vil primært prioritere bistand ved oppstart i områder uten fellingserfaring og i områder med særlig skadeproblematikk. SNO dekker sine egne kostnader der de engasjerer seg i fellingstiltak.

Saksbehandlingstid og beredskapsordninger

I tråd med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr, aktuelle forebyggende tiltak osv. Dette har særlig relevans i beitesesongen for sau, men er relevant hele året i områder med tamrein. For alle typer søknader og klager gjelder det at forvaltningen så langt det er mulig gjennomfører en så rask behandling at saken ikke mister aktualitet.

Krav til rapportering

Før statsforvalteren fatter vedtak om iverksetting av felling av gaupe eller brunbjørn, jf. rovviltforskriften § 9, må statsforvalteren forvise seg om at iverksettelsen skjer innenfor den samlede kvote som er satt for arten.

Alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal av statsforvalteren umiddelbart registreres i Miljøvedtaksregisteret av den som fatter vedtaket. I tillegg skal felling av rovvilt i medhold av dette vedtaket uten opphold registreres i Rovbase.

For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det fra og med 2019 etablert en egen rapporteringsløsning. Ved iverksetting av tillatelser etter dette vedtaket skal det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.

Vi viser til vedlegg "Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret".

Epost: post@rovdyrvern.no
ida.skjerden@hotmail.com

Dato: 18.02.2025

Statsforvalteren i Nordland – Rovviltnemnda region 7

Klage fra Aktivt Rovdyrvern på vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv i region 7 - Nordland 2025/2026

Saksnummer 2025/242

ARV klager på betinget skadefellingskvote på 4 jerver i region 7, for perioden 010625-160226. SNO fikk i oppdrag å drepe 2 av Miljødirektoratet. Én er drept av SNO og en til gjenstår i denne beslutningen om uttak.

11 jerver er drept i region 7 det siste året, ifølge Rovbase. Jerv er sterkt truet, en ansvarsart for Norge og ble fredet i 1973. ARV vurderer at vedtaket er i strid med Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen.

78 jerver er drept av lisensjegere totalt i denne jaktperioden i hele landet. 9 jerver er i tillegg drept av SNO (Miljødirektoratet).

Jerv i Nordland utgjør en del av den østlige bestanden. Jervebestanden vår har hatt en nedgang i forhold til 2023. Hiuttak er særlig uetisk og vekker fordømmelse og negativ oppmerksomhet for Norge. Nedgangen i jervebestanden skyldes utelukkende hardt jakttrykk.

Jervens betydning som renovatør i økosystemet og bidragsytende til andre arters overlevelse gjennom økosystemfunksjoner underkommuniseres og vektlegges ikke i totalvurderingene i vedtakene, kun hensynet til beitenæringene. Dette er ikke i tråd med Rovviltnemndenes mandat om todelt målsetting.

ARV ber om at vedtaket ugyldiggjøres.

Ida Skjerden
Aktivt Rovdyrvern (ARV)

Epost: post@rovdyrvern.no
ida.skjerden@hotmail.com

Dato: 18.02.2025

Rovviltnemnda region 7 – Statsforvalteren i Nordland

Klage fra Aktivt Rovdyrvern på vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv i region 7 - Nordland 2025/2026

Saksnummer 2025/242. Vedtak datert 11.02.2025

ARV klager på en betinget skadefellingskvote på inntil 2 ulver i Nordland i perioden 01.06.2025-15.02.2026.

Kvoten må ses i sammenheng med øvrige vedtak om avlivning av kritisk truet ulv i fylket. Allerede er det vedtatt skadefellingskvote på inntil 1 ulv fram til 15.02.2025. Se for øvrig ARVs klage til Miljødirektoratet på betinget skadefellingskvote på inntil 12 ulver i region 5-8 1602-130525.

Sammenholdt med øvrige avlivningskvoter, både i regionen og i landet for øvrig, er vedtaket egnet til å true bestandens overlevelse. Ulv er kritisk truet og skal bevares og styrkes til levedyktige bestander. Vedtaket er i strid med bl a Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen.

ARV begjærer vedtaket ugyldiggjort.

Ida Skjerden
For Aktivt Rovdyrvern (ARV)

Fra: Beiarn Frivilligsentral[beirnns@online.no] Sendt: 20.02.2025 11:26:59 Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no] Kopi: Anne Maren Wasmuth[anne.maren.wasmuth@beiarn.kommune.no];Steinar Pedersen[ped.ste@online.no]; Tittel: Søknad om uttak av ei ekstra gaupe i Beiarn.

Hei

Etter årets gaupejakt som resulterte i ei felt hannaugupe, 15.02.25, ser vi nå at vi har flere gauper i området.

Jaktlaget har observert gaupespor i Tollådalen. I forhold til fjorårets tapstall ønsker vi denne tatt ut.

Det totale tapstallet i 2024 var 46 sau og 315 lam hvorav godt over halvparten av tapene har skjedd i Tollådalsområdet (rode 2 og 3)

Det er et unaturlig høyt tapstall og selv om få av tapene kan dokumenteres da det ikke er funnet kadaver så er de altså borte.

Landbrukskontoret i Beiarn Kommune er satt på kopi og vil kommentere søknaden.

Mvh

Beiarn Beitelag SA
v/Steinar Pedersen
tlf. 48116301

Statsforvalteren I Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Ad. søknad om uttak av ei ekstra gaupe i Beiarn

Beiarn beitelag søker Statsforvalteren i Nordland om uttak av ei ekstra gaupe i Beiarn kommune. Beitelagets begrunnelse er todelt:

- Etter felling av hannaugpe i Tollådalen den 15. februar ble det sett et annet individ
- Stort tap av sau og lam i sørøstre og sørlige del av kommunen (Tollåområdet og sørover, delvis på begge sider av dalen helt i sør).

Beiarn kommune har fått opplysninger gjennom beitelagets leder Steinar Pedersen, om at jaktlaget fant tre reinkadaver i området der felling fant sted. Beitelaget har prøvd å oppnå kontakt med reinbeitedistriktet vedr. saken, men har ikke lyktes.

Med tanke på rein på vinterbeite, og kommende beitesesong for småfe, er det ønskelig å redusere rovdyrbestanden i gjeldende område. To av kommunens største sauebruk har sitt beiteområde fra Tollå og sørover. Disse to har lidd store tap i forrige beitesesong:

Bruk A: Sluppet 486 sau og lam, tapt 78 individer, i hovedsak lam (tapt 16%)
Bruk B: Sluppet 511 sau og lam, tapt 104 individer, i hovedsak lam (tapt 20%)

Generelt har alle sauebrukene i samme område lidd unaturlig store tap i sommer. Sum tapte dyr for området Ramskjell – Tollå – søndre kommunegrense: 35 voksen sau og 254 lam.

Tapsprosenten for Beiarn var 12 % totalt for alle sauebruk i 2024 i Beiarn. Det synes som at rovdyrtrykket er økende i alle beiteroder, men spesielt for Tollå – søndre kommunegrense, og det antas at både jerv og gaupe er hovedårsaken. Beiarn kommune har hatt samtaler med saueholderne underveis i sommer/høst, og kan bekrefte at det har vært vanskelig og umulig å finne kadaver både på tilsyn og under sanking. Det kan bekrefte mistanken om at jerven var den største skadegjøreren i sommer/høst, men observasjonene gjort av jaktlaget nå i februar sannsynliggjør at gaupa også gjør sitt innhogg.

Beiarn kommune ber om at disse opplysningene ilegges vekt når Statsforvalteren snart skal fordele ekstradyr (kvotejakt på gaupe).

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Anne Maren Wasmuth
Leder plan og forvaltning

Dette dokument er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Kopi til

Beiarn Frivilligsentral	Østre Beiarveien 6	8110	MOLDJORD
Hauan Gård V Steinar Pedersen	Molveien 15	8110	MOLDJORD

Mottakere

Statsforvalteren I Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ

Nordland Sau og Geit

Mo i Rana 21.02.25

v/Anne Kari Leiråmo Snefjellå

Rovviltnemnda i Nordland

Anmodning om skadeforebyggende uttak av jerv.

Nordland Sau og Geit ber Rovviltnemnda i Nordland om å jobbe for å få tatt ut flere jerv før beitesesongen 2025 starter.

Sesongen 2024 viste store tap av småfe, og bestandstallene for jerv viser at vi ligger over måltallet. Det ble i ordinær jakttid tatt ut bare 10 jerv, av en kvote på 15. Vi er bekymret for at bestanden vil fortsette å øke, og dermed lidelsene for våre husdyr.

Vi ber derfor om at rovviltnemnda ber myndighetene om å iverksette ekstra innsats for å få tatt ut hele kvoten. Dette bør gjøres snarest, for å kunne utnytte sporsnøen, da vi av erfaring vet at det ofte blir vanskeligere å lykkes utover året. Vi ber nemnda om å jobbe for at hele den resterende kvoten på 5 dyr blir tatt ut som skadeforebyggende tiltak før beitesesongen 2025 starter.

Nordland Sau og Geit

v/leder

Anne Kari Leiråmo Snefjellå

Nordland Bondelag

v/org.sjef Geir Jostein Sandmo

Rovviltnemnda i Nordland

Anmodning om snarlig skadeforebyggende uttak av jerv.

Nordland Bondelag ber Rovviltnemnda region 7 i Nordland om å jobbe for å få tatt ut flere jerv før beitesesongen 2025 starter.

Sesongen 2024 viste store tap av småfe, og bestandstallene for jerv viser at vi ligger over måltallet. Det ble i ordinær jakttid tatt ut bare 10 jerv, av en kvote på 15. Kvoten ble satt av Rovviltnemnda. Vi er bekymret for at bestanden vil fortsette å øke, og dermed lidelsene for våre husdyr.

Vi forventer derfor at rovviltnemnda nå ber myndighetene, gjerne ved SNO, om å iverksette ekstra innsats for å få tatt ut hele kvoten. Dette må gjøres snarest, for bl.a. å kunne utnytte sporsnøen, da vi av erfaring vet at det ofte blir vanskeligere å lykkes utover året. Vi ber nemnda om å jobbe for at hele den resterende kvoten på 5 dyr blir tatt ut som skadeforebyggende tiltak før beitesesongen 2025 starter.

Vi ber videre om å bli informert om den videre behandling av vår anmodning.

Bodø 26.02.25

Nordland Bondelag

Geir Jostein Sandmo

org.sjef

(sign.)

Til:

Rovviltnemnda i region 7
v/ Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

Fra:

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 Oslo
register@dyrsrettigheter.no

Ref: 2025/242

Dato: 28.02.2025

**Klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av brunbjørn i region 7 – Nordland
2025/2026**

NOAH – for dyrs rettigheter påklager med dette vedtak om kvote for betinget skadefelling av brunbjørn i region 7 Nordland i 2025/2026. Rovviltnemnda har den 11.02.2025 fattet vedtak om to betingede skadefellingstillatelser på bjørn i perioden 01.06.2025 til og med 15.02.2026.

Innledende kommentarer

Innledningsvis vil NOAH uttrykke stor bekymring over at det i det hele tatt tillates skadefelling av bjørn som er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste. Bjørn lå ved siste rødlistevurdering (2021) på grensen mellom kritisk og sterkt truet. Den tilgrensende bestanden i Sverige er også i nedgang, og den svenske bestanden er kategorisert som nær truet (NT). I tillegg er verken det nasjonale eller regionale bestandsmålet nådd. Dette medfører at det ikke under noen omstendigheter kan tillates skadefelling av bjørn.

I brev fra Klima- og miljødepartementet den 19.mai 2023 om vedtaksmyndighet til nemndene står det at: «Rovviltnemndene skal ved eventuelle vedtak om betinget skadefelling og lisensfelling av brunbjørn forvalte bestanden med formål å nå de regionale bestandsmålene.» NOAH mener at å tillate betinget skadefelling på bjørn ikke er forenelig med økt bestandsvekst og oppnåelse av bestandsmålet. Det er også kritikkverdig at rovviltnemnda har viker fra sekretariatets forslag og økt kvoten med ett dyr. NOAH anser vedtaket som ugyldig siden en faglig vurdering opp mot naturmangfoldloven ikke er lagt til grunn for den økte kvoten.

NOAHs vurdering

1. Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldloven (nml.) § 18 kan vedtak om skadefelling kun treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. NOAH understreker at de norske bestandene av store rovdyr ikke er levedyktige. Bjørn er kategorisert som sterkt truet på den norske rødlista. Artsdatabanken påpeker at bjørnebestanden i Norge ligger på grensen mellom kritisk truet og sterkt truet. Den tilgrensende bestanden i Sverige er også i nedgang, og den svenske bestanden er kategorisert som nær truet (NT). I tillegg er det regionale og nasjonale bestandsmålet langt fra nådd. Det er meget uansvarlig å tillate skyting av utrydningstruede dyr i naturkrisen, kort tid etter at Norge inngikk en global naturavtale for å beskytte naturmangfoldet.

Ifølge siste oppdatering fra Rovdata ble det påvist 178 brunbjørner i Norge i 2023. Bestandsstatus for 2023 er beregnet til 9,6 kull, altså fortsatt godt under det nasjonale bestandsmålet på 13 årlige ynglinger. I Nordland viser DNA-analyser en negativ bestandsutvikling for bjørn i perioden 2014-2021. I 2023 ble det kun påvist ett individ i Nordland. Det er dermed klart at skyting av bjørn er negativt for bestanden og rødlistekategorien.

Derfor er det vanskelig å forstå hvorfor rovviltnemnda ikke har anvendt føre-var-prinsippet i denne saken. Vedtaket viser ikke til noen tidsramme for å bringe bjørn ut av statusen som sterkt truet. Det er heller ikke en plan for hvordan man skal få bestanden opp på bestandsmålet (som et minimum), eller som beskriver andre måter for hvordan målet i nml. § 5 vil bli nådd. Dette innebærer at økologiske mål blir satt til side til fordel for ikke-økologiske hensyn, og oppfyllelsen av forpliktelser i nml. § 5 blir utsatt til en ubestemt fremtid. NOAH vil understreke at forpliktelsen i § 5 nml. innebærer å ta tiltak for å forbedre bevaringsstatusen, slik at bjørn ikke lenger ville være sterkt truet i Norge. Norge har denne forpliktelsen overfor det internasjonale samfunnet, på grunnlag av Bernkonvensjonens artikkel 2.

På grunn av mangel på en forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av brunbjørnbestanden og de relaterte usikkerhetene med hensyn til hvordan levedyktigheten av bestanden skal sikres på lang sikt, er kravet til kunnskapsgrunnlaget henholdsvis større (jf. § 8 nml.) enn det ville vært hvis det var en slik plan vedtatt. Derfor har rovviltnemnda også en større byrde for å vise hvordan den langsiktige overlevelsen sikres ved andre tiltak. NOAH mener at rovviltnemnda ikke har tatt tilstrekkelige tiltak for å sikre at fellingene ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av bjørnebestanden i Norge. Rovviltnemnda har heller ikke vist til en plan for hvordan bestandsmålet i regionen skal nås. Rovviltnemnda gir verken kunnskapsgrunnlaget eller forklaringer for konklusjonene sine om bestandens evne til overlevelse på kort eller lang sikt. Disse konklusjonene synes snarere å være ønsketenkning og

spekulasjon om utviklingen av bjørnebestanden. Dette oppfyller ikke kravet i § 8 i nml. om kunnskapsgrunnlaget til offentlige beslutninger. Siden det foreligger en risiko for alvorlig og irreversibel skade på naturmangfoldet, bør føre-var-prinsippet komme til anvendelse i denne saken.

NOAH mener at rovviltnemnda i dette tilfellet ikke har sikret at fellingene ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av bjørnebestanden i Norge.

2. Vilkåret om skade er ikke oppfylt

NOAH mener at den fastsatte kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe juridisk grunnlag til å åpne for skadefelling av bjørn, jf. naturmangfoldloven § 18 bokstav b.

Klima- og miljødepartementet har i sine klageavgjørelser påpekt at artikkel 9 nr. 1 i Bernkonvensjonen åpner for felling av vilt for å avverge «*alvorlig skade*» på blant annet husdyr og tamrein, så fremt visse vilkår er tilfredsstillt. Departementet skriver: «*Ordet «alvorlig» innebærer krav til et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad. Også konvensjonens verneformål trekker i retning av at det må være tale om fare for kvalifisert skade*».

NOAH mener at skadeomfanget ikke er av en slik størrelse eller alvorlighet som gir grunnlag til å tillate skadefelling av sterkt truet bjørn, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b. NOAH henviser til Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention, vedtatt av den Stående Komiteen den 2. desember 2011 hvor det lyder i henhold til anvendelse og fortolkning av artikkel 9 første ledd bokstav b (som tilsvarer nml. § 18 første ledd bokstav b): «*(...) The exceptions should be proportional to the damage suffered (...)*»

På lignende måte har Lovavdelingen uttalt at «*loven oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang, før uttak kan skje*» (Lovavdelingens uttalelse den 15.12.2016, s 5). NOAH mener at dette minstekravet ikke er oppfylt i vedtaket.

Bjørn er svært mobile dyr og spesielt unge hannbjørner er kjent for å vandre lange avstander på jakt etter partner. Myndighetene er nødt til å tolerere at bjørn går inn og passerer gjennom områder som er beiteprioritert. Dette er avgjørende for å sikre overlevelsen til bjørnebestanden på lang sikt. Det betyr også at et visst «skadepotensiale» må tolereres, og at skade på beitedyr må forhindres på andre måter enn letale grep.

Vedtaket unnlater å gjennomføre en konkret vurdering av skaderisikoen og å vise – utover generelle uttalelser – hva som er omfanget, alvorlighetsgraden eller sannsynligheten av den

eventuelle skaden. Dette betyr at et av hovedvilkårene for å tillate felling ikke er vist å være oppfylt, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b, og Bernkonvensjonens artikkel 9 første ledd bokstav b. I tillegg har de nevnte manglene virket bestemmende på vedtakets innhold som utgjør vedtaket ugyldig, jf. forvaltningslovens § 41.

3. Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldlovens § 18 er det adgang til skadefelling kun dersom vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, er oppfylt. Det finnes mange alternativer til nedskyting av bjørn, men disse er ikke vurdert av rovviltnemnda. NOAH mener at vedtaket unnlater å oppfylle kravet om reell vurdering av andre løsninger uttalt i p. 7 i vedlegg til «Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention»: *«The competent national authority should choose, among possible alternatives, the most appropriate one that will have the least adverse effects on the species while solving the problem. The reasoning of the choice should be objective and verifiable»*. NOAH anser at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt, og at vedtaket dermed er ugyldig, jf. nml. § 18.

Forskningen viser at det finnes en rekke ikke-dødelige tiltak som kan brukes, og som er mer effektive for langsiktig beskyttelse av beitedyr, enn skyting av bjørn som uansett vil vandre tilbake til de aktuelle områdene i region 7. Bedøving og flytting av enkeltindivider av bjørn til andre områder er et virkemiddel som ofte ikke blir vurdert eller brukt i «skadesituasjoner». Det må også vurderes å flytte sau og tamrein til områder der det er mindre sannsynlighet for konflikt mellom beitedyr og rovdyr. Om våren kan utslipp av beitedyr til utmark utsettes. Det er også mulig å gjennomføre tiltak slik at beitedyr ikke slippes ut i rovdyrrområder overhodet. Forvaltningen har gode intensiver i form av tydelig økonomisk kompensasjon for innkjøp av fôr til fôring på gårder. Det finnes også tilskudd til sauehold som velger å holde dyrene hjemme i beitesesongen. Rovviltnemnda har heller ikke vurdert andre tiltak, som for eksempel rovviltavvisende gjerder, skremming (apparater som utløser lyd og lys), sanke dyr ned fra utmarksbeite, holde dyr tilbake fra utmarksbeite og sanke dyr inn i nattkve. Det vil være effektivt å bringe husdyr inn i bjørnesikre innhegninger eller låver om kvelden da flertallet av bjørneangrep skjer om natten. Data indikerer at husdyrpredasjon ikke er en lært atferd hos bjørnen, men et instinkt om å utnytte enkle fôringsmuligheter. Tiltak for å endre driftsform vil dermed være mer effektive for å forhindre angrep i fremtiden enn felling av bjørn som uansett vil forekomme i regionen.

Det er klart at skyting ikke vil være effektivt for å gjøre noe med den «vedvarende skadesituasjonen», så lenge det finnes bjørn i Norge og Sverige. Det vil alltid forekomme bjørn i regionen og vedvarende skyting vil ikke endre situasjonen. Rovdyrangrep vil skje så lenge man

fortsetter å slippe forsvarsløse husdyr i naturen. Å skyte hvert rovdyr som tar husdyr, er ikke en bærekraftig løsning. NOAH mener det er på høy tid å se nærmere på den økologiske og biologiske dynamikken i bjørnenes bevegelse og bruk av områder, og basere politikk på denne kunnskapen.

Rovviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen i saken. Rovviltnemnda har ikke engang vurdert vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger i denne saken. Derfor kan ikke NOAH se at et av hovedvilkårene for felling er oppfylt, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9.

Konklusjon

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av bjørn, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022. Vi ber derfor om at vår klage tas til følge og at det ikke tillates betinget skadefelling av to sterkt truede bjørner i region 7 i 2025-2026.

Med vennlig hilsen
NOAH – for dyrs rettigheter v/
Henriette Diesen (biolog)

Til:

Rovviltnemnda i region 7
v/ Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

Fra:

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 Oslo
register@dyrsrettigheter.no

Ref: 2025/242

Dato: 28.02.2025

Klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv i region 7 – Nordland 2025/2026

NOAH – for dyrs rettigheter påklager med dette vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv i region 7 Nordland i 2025/2026. Rovviltnemnda i region 7 har vedtatt en kvote for betinget skadefelling av to ulver i perioden 01.06.2025 til og med 15.02.2026.

Innledende kommentarer

NOAH er svært bekymret over norsk rovdyrpolitikk hvor unntak fra forbudet mot skyting av ulv anvendes så ofte slik at forbudet er blitt selve unntaket og skyting av ulv er hovedregelen utenfor ulvesonen. En slik praksis er ikke i samsvar med Bernkonvensjonen.

NOAH mener at vedtaket strider mot nasjonal og internasjonal lov – §§ 4,5,8,9, 10 og 18 i naturmangfoldloven (nml.), Grunnlovens § 112, og artikler 2,6 og 9 i Bernkonvensjonen. Vedtaket bør omgjøres slik at det ikke tillates betinget skadefelling på ulv i Norge. I stedet for å tillate skadefelling, bør man heller fokusere på å legge til rette for en mer effektiv erstatningsordning og mer effektiv bruk av ikke-letale forebyggende tiltak.

NOAHs vurdering**1. Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt**

NOAH uttrykker stor bekymring over at rovviltnemnda tillater betinget skadefelling av ulv som er kategorisert som kritisk truet på den norske rødlista. Ifølge Rovdata ble det registrert kun 42-44 ulver som holdt til innenfor Norges grenser i 2023-2024. I tillegg ble det registrert 32 ulver i grenserevir. Dette er et katastrofalt lavt antall for å sikre bestandens overlevelse. NOAH minner om at den skandinaviske ulvebestanden lider av ekstrem innavl. Dette fører til at foreldrepar får færre unger og at valpene overlever i mindre grad.¹ Fortsetter det å være slik i mange nok generasjoner, vil det føre til store problemer med artens langsiktige overlevelse. Det betyr at det ikke under noen omstendigheter bør gjennomføres skyting av ulv. Ved å skyte alle ulver som vandrer utenfor ulvesonen, gis det ikke rom for vandring, noe ulvebestanden er helt avhengig av for å overleve. Generelt mener NOAH at ulver må tillates å vandre nettopp fordi det er den eneste måten å tilføre nye gener og sørge for at det er en mulighet for enslige foreldre å danne nye par slik at revirene kan holde seg stabile. På den måten unngår man med stor sannsynlighet unødige skader på beitedyr.

Bestandsmålet for ulv er satt slik at ynglinger utenfor ulvesonen skal medregnes, jf. § 3 første ledd i rovviltforskriften. Det var opprinnelig ikke ment at prinsippet om geografisk differensiert forvaltning skulle anvendes slik at det ikke kan forekomme ynglinger i det hele tatt utenfor ulvesonen. Praksisen som allerede har medført nulltoleranse for ulv utenfor ulvesonen kan ikke forsvares å være i samsvar med Bernkonvensjonen. Det skal ikke felles ulv før vi har en levedyktig bestand av ulv i Norge og så lenge ulven er oppført i vedlegg II av Bernkonvensjonen. Det er også svært alvorlig at det i liten grad tas hensyn til genetisk verdifulle dyr. Felling av ulv utenfor ulvesonen setter ulvebestanden overlevelse i fare, siden det er høy sannsynlighet for at genetisk viktige dyr skytes.

NOAH finner det kritikkverdig at det ikke er nevnt i vedtaket at ulven er kategorisert som sterkt truet på den svenske rødlista (2020). Det betyr at bestandens status i Sverige har forverret seg sammenlignet med rødliste-vurderingen fra 2015 da ulven var kategorisert som sårbar. Dette kunnskapsgrunnlaget burde ha vært tatt med i vurdering av vilkåret om bestandens overlevelse i Skandinavia. Rødlistevurdering gir et mer helhetlig bilde om bestandens status enn de matematiske beregningene om populasjonsstørrelsen med ulike beskatningsnivå. Det er ikke vurdert viktigheten av å tilrettelegge vandring av ulv og av å beskytte og opprettholde sosial struktur i ulvebestanden, for bestandens overlevelse på lang sikt.

Dette taler for at det ikke bør tillates skadefelling av ulv i Norge. Den omtalte kunnskapen tyder på at det er grunnlag til å være føre-var i vurdering av hvorvidt vilkåret om bestandens

---

¹ Marty Kardos m.fl. Genomic consequences of intensive inbreeding in an isolated wolf population. Nature Ecology & Evolution.20. november 2017.

overlevelse er oppfylt. NOAH mener at kunnskapsgrunnlaget i rovviltnemndas vurdering er mangelfullt og ikke oppfyller krav til kunnskapsgrunnlag i nml. § 8. NOAH kan heller ikke forstå hvorfor rovviltnemnda ikke har anvendt føre-var-prinsippet i denne saken. Det finnes ingen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av ulvebestanden i Norge. Ut ifra føre-var-prinsippet bør man derfor avstå fra skyting av ulv i Norge. All annen praksis er etter NOAHs syn svært uansvarlig.

NOAH mener at det ikke bør tillates skadefelling av ulv i region 7 i 2025/2026, siden det i seg selv vil være skadelig for bestandens overlevelse på kort og lang sikt.

2. Vilkåret om skade er ikke oppfylt

NOAH mener at det ikke finnes noe juridisk grunnlag for å åpne for skadefelling av ulv, jf. nml. § 18 bokstav b. Det er svært lite sagt om skadeomfanget og skadepotensialet i vedtaket selv. Sekretariatet nevner et tilfelle av tap av sau til ulv i 2004 i saksfremlegget, og en rein påvist tatt av ulv i Bindal i 2020, men påpeker at utenom dette tilfellet er det ikke med sikkerhet blitt dokumentert sau eller rein tatt av ulv i Nordland siden 2004. Sekretariatet har ikke gått nærmere inn på vurderingen av skadepotensialet eller i det hele tatt vist at det foreligger et skadeomfang som oppfyller kravet om alvorlighet i Bernkonvensjonen. Klima- og miljødepartementet har i sine klageavgjørelser påpekt at artikkel 9 nr. 1 i Bernkonvensjonen åpner for felling av vilt for å avverge «alvorlig skade» på blant annet husdyr og tamrein, så fremt visse vilkår er tilfredsstillt. Departementet skriver: «Ordet «alvorlig» innebærer krav til et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad. Også konvensjonens verneformål trekker i retning av at det må være tale om fare for kvalifisert skade».

NOAH henviser til Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention, vedtatt av den Stående Komiteen den 2. desember 2011 hvor det lyder i henhold til anvendelse og fortolkning av artikkel 9 første ledd bokstav b (som tilsvarer nml. § 18 første ledd bokstav b): «(...) *The exceptions should be proportional to the damage suffered (...)*».

På lignende måte har Lovavdelingen uttalt at «*loven oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang, før uttak kan skje*» (Lovavdelingens uttalelse den 15.12.2016, s 5). NOAH mener at dette minstekravet ikke er oppfylt i vedtaket.

Vedtaket unnlater å gjennomføre en konkret vurdering av skaderisikoen og å vise – utover generelle uttalelser – hva som er omfanget, alvorlighetsgraden eller sannsynligheten for den eventuelle skaden. Dette betyr at et av hovedvilkårene for å tillate felling ikke er vist å være oppfylt, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b og Bernkonvensjonens artikkel 9 første

ledd bokstav b. I tillegg har de nevnte manglene virket bestemmende på vedtakets innhold som utgjør vedtaket ugyldig, jf. forvaltningslovens § 41.

3. Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Ifølge nml. § 18 kan uttak av vilt bare gjøres hvis formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning kan ikke tolkes på en måte som utgjør kravene fastsatt i nml. § 18 faktisk ugyldige i de prioriterte beiteområdene.

NOAH mener at vilkåret om å finne andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt i denne saken. Som vist ovenfor, bør lav terskel for felling ikke føre til nulltoleranse for rovdyr utenfor sonen som er avsatt til rovdyr. Dette betyr at en annen tilfredsstillende løsning ikke bør forventes å forebygge skade med 100 %. Rovviltnemnda har likevel ikke vurdert andre eventuelle alternativer til felling og deres potensial for å forebygge skade effektivt i denne saken.

Rovviltnemnda har ikke behandlet bruk av rovviltavvisende gjerder, flaggliner, vokterhund, fangst og flytting av dyr eller tiltak som generelt skiller rovdyr og beitedyr i tid og rom (for eksempel tidlig nedsanking eller flytte husdyr til områder der det er mindre sannsynlighet for konflikt mellom beitedyr og rovdyr). Vedtaket unnlater dermed å oppfylle kravet om vurdering av andre løsninger uttalt i p. 7 i vedlegg til «Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention»: *«The competent national authority should choose, among possible alternatives, the most appropriate one that will have the least adverse effects on the species while solving the problem. The reasoning of the choice should be objective and verifiable.»*

NOAH minner om at en av hovedkonklusjonene fra studier om hvordan redusere rovdyr- og husdyrkonflikter er at det bør legges mer vekt på ikke-letale forebyggende tiltak.^{2 3 4} NOAH mener derfor at vedtaket ikke er basert på kunnskapsgrunnlaget som kreves av § 8 i nml.

Rovviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen i denne saken, eller forklart hvorfor andre løsninger ikke er tilfredsstillende. NOAH mener at det finnes andre tilfredsstillende løsninger som ikke har vært vurdert eller forsøkt i denne saken. Derfor kan NOAH ikke se

² Rigg, R., Find'ò, S., Wechselberger, M., Gorman, M. L., Sillero-Zubiri, C., & Macdonald, D. W. (2011). Mitigating carnivore–livestock conflict in Europe: lessons from Slovakia. *Oryx*, 45(2), 272-280.

³ Treves, Adrian., Krofel, Miha., & McManus, Jeannine. Predator control should not be a shot in the dark. *Front Ecol Environ* 2016; 14(7): 380– 388, doi:10.1002/fee.1312.

⁴ Karlsson, J., & Johansson, Ö. (2010). Predictability of repeated carnivore attacks on livestock favours reactive use of mitigation measures. *Journal of Applied Ecology*, 47(1), 166-171.

at et av hovedvilkårene for felling er oppfylt, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9 første ledd.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter mener at vedtaket strider mot nasjonal og internasjonal lov – §§ 4,5,8,9, 10 og 18 i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112, og artikler 2,6 og 9 i Bernkonvensjonen. Vi ber om at vår klage tas til følge slik at det ikke tillates betinget skadefelling av to ulver i perioden 01.06.2025 til og med 15.02.2026.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter
v/ Henriette L. Diesen (biolog)

Grane kommune
8680 TROFORS

Deres ref

Vår ref
24/1820-

Dato
3. mars 2025

Avgjørelse av klage på vedtak om avslag på søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune - rovviltregion 7 (Nordland)

Klima- og miljødepartementet viser til klage 12. april 2024 fra Grane kommune over Miljødirektoratets avslag 10. april 2024 på søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune i rovviltregion 7 (Nordland).

Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak om ikke å gi tillatelse til ekstraordinært uttak av bjørn i Grane kommune.

Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det ikke var påvist skader på tamrein i Grane kommune på søknadstidspunktet. Det er heller ikke i etterkant påvist skader fra bjørn på tamrein i Grane kommune eller i region 7 i 2024. Departementet anser derfor at vilkåret om å avverge skade ikke er oppfylt. Det vises også til at statusen for bjørnebestanden i region 7 (Nordland) tilsier i utgangspunktet en høy terskel for å tillate felling av bjørn i regionen. Bjørnebestanden i regionen har hatt en negativ utvikling fra 11 individer (1 binne og 10 hannbjørner) registrert i 2014 til 1 hannbjørn registrert i 2021 samt ytterligere 1 hannbjørn som har benyttet områder både i Nordland og Trøndelag. Bestandsmålet for brunbjørn i regionen er ett årlig ungekull, og bjørnebestanden er følgelig under bestandsmålet som er fastsatt.

Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Saksgang

Grane kommune v/ Torgar Eggen søkte 4. april 2024 Miljødirektoratet om ekstraordinært uttak av bjørn våren 2024, på vegne av Jillen-Njaarke, Voengelh-Njaarke og Byrkije reinbeitedistrikt. Miljødirektoratet avsto søknaden ved vedtak av 10. april 2024. Grane

kommune påklaget vedtaket 12. april 2024. Miljødirektoratet behandlet klagen 3. mai 2024, og opprettholdt sitt avslag på søknaden om ekstraordinært uttak/skadefelling. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet samme dag for endelig avgjørelse.

Klagers anførsler

I oversendelsen av saken har Miljødirektoratet trukket fram følgende i klagen:

«Klagen viser til at bjørnen er innenfor kalvingslandet for Jillen Njaarke reinbeitedistrikt, og i nabodistriktet Voengel Njaarke er det meldt om beitekrise i vinter. Det er i tidligere år påvist høye tap av sau til bjørn i kommunen. Det betyr at det er et stort potensial for skade fra bjørn både på tamrein og sau. Erstattede sauer som tapt til bjørn gir et bedre bilde av tapssituasjonen enn påviste tap i 2023.

Kommunen viser til et vedtak fra direktoratet i 2015, som førte til at to bjørner ble felt i skadefelling på våren. Ingen sauer ble skadet av bjørn den påfølgende beitesesongen. Kommunen ber om en forklaring på hvorfor direktoratet vurderer situasjonen annerledes nå.

Grane kommune er innenfor beiteprioritert område i forhold til bjørn. Kommunen viser til rovviltforliket av 2011 og Hurdalsplattformen som signaliserer en mer restriktiv rovviltpolitikk. Det vises også til vedtak datert 1. mai 2022, der Klima- og miljødepartementet bestemte ekstraordinært uttak av bjørn blant annet av hensyn til nært forestående kalvingsperiode for tamrein.»

Departementet viser ellers til klagen i sin helhet.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratets avslag fra 10. april 2024 er tilgjengelig i Miljøvedtaksregisteret: [Avslag på søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no).

Ved behandling av klagen 3. mai 2024 uttalte Miljødirektoratet blant annet følgende:

«Vi viser til vår begrunnelse for avslag på søknad om skadefelling i brev av 10. april. Det er ikke registrert flere observasjoner av bjørn i Nordland siden 5. april. Det er heller ikke registrert skade på tamrein eller sau fra bjørn i Nordland i 2024.

Klager viser til fellingstillatelse på bjørn som ble gitt i 2015, og spør om hvorfor søknaden fra i år behandles fra den gang. Ifølge overvåkningsprogrammet for rovvilt var det påvist 11 ulike bjørner i Nordland i 2014, de aller fleste hannbjørner. I 2023 ble det påvist kun en bjørn i Nordland. Bestandsutviklingen for bjørn går i feil retning i forhold til bestandsmålet på en årlig yngling i region 7. I tillegg kan det være andre årsaker til at behovet for uttak ble vurdert forskjellig i 2015 sammenlignet med situasjonen i dag.

Bjørneobservasjonene i april ble gjort innenfor Jillen Njaarke reinbeitedistrikt, men utenfor kartfestede kalvingsområder for distriktet.

Miljødirektoratet kan ikke se at det er anført klagepunkter som ikke var kjent på vedtakstidspunktet, eller som endrer forutsetningene for vedtaket. Vi ber Klima- og miljødepartementet om å avgjøre klagen på vårt vedtak av 10. april 2024.»

Departementet viser ellers til Miljødirektoratets vedtak og oversendelsesbrevet i sin helhet.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Rettslige utgangspunkter

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og rovviltforskriften §§ 1, 3, 4 og 13. Videre har departementet, i henhold til nml. § 7, lagt prinsippene i nml. §§ 8 til 10 og 12 til grunn som retningslinjer. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 om at tiltakshaver bærer kostnadene ved miljøforringelse, anses ikke relevant i denne saken. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i skjønnsvurderingen.

På rovviltfeltet må forvaltningsmålet etter nml. § 5 sees i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene som Stortinget har fastsatt for de fire store rovdyrartene, og skal forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og de regionale forvaltningsplanene for rovvilt. De nasjonale bestandsmålene er fordelt på de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4.

For forvaltningsregion 7 er det fastsatt mål om ett årlig ungekull av bjørn. Bestandsmålet er ikke nådd. Bjørnebestanden i regionen har hatt en negativ utvikling fra 11 individer (1 binne og 10 hannbjørner) registrert i 2014 til 1 hannbjørn registrert i 2023 som har benyttet områder både i Nordland og Trøndelag.

Generelt er handlingsrommet for skadefelling større når bestandsmålet er nådd, og både nasjonal og regional bestandsstatus vil kunne påvirke dette handlingsrommet. Det betyr at handlingsrommet for skadefelling er mindre når man ligger under bestandsmålet nasjonalt og regionalt, noe som er situasjonen i denne saken.

Avgjørelsen bygger på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon og effekten av påvirkninger. Departementet har også lagt vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder samisk bruk. Departementet anser at kunnskapsgrunlaget oppfyller kravene i nml. § 8. Departementet vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger avgjørelsen kan ha for naturmiljøet. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 får derfor mindre betydning.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det årlige rapporter om bestandsstatus og annen vitenskapelig kunnskap som gir betydelig kunnskap om den samlede belastningen rovdyrartene utsettes for. For brunbjørn er det kjent at infanticid kan forekomme, det vil si at hannbjørner dreper bjørnunger som ikke er deres eget avkom. I tillegg er det kjent at det forekommer enkelte tilfeller av ulovlig jakt. Avgangen av bjørn skjer likevel i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, og miljøforvaltningen har derfor god oversikt over de negative påvirkningsfaktorene på bjørnebestanden. At bestanden registreres årlig på individnivå ved bruk av DNA-analyser gir også god oversikt over endringer mellom år.

Departementet skal i denne saken ta stilling til om det skal tillates uttak av bjørn for å «avverge skade» på avling, husdyr, tamrein, m.m., jf. nml. § 18 første ledd bokstav b. Nml. § 18 andre ledd stiller som vilkår at vedtak bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Dersom alle de tre vilkårene i nml. § 18 er oppfylt, «kan» departementet tillate uttak av bjørn.

Vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse

Det følger av nml. § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vilkåret må vurderes konkret i den enkelte sak, og terskelen kan tenkes å variere avhengig av blant annet fellingsgrunnlaget og kunnskapsgrunnlaget, jf. HR-2021-662-A. Eventuell usikkerhet om den fremtidige utviklingen av en bestand har betydning i vurderingen, og det ligger en viss margin i begrepet «truer» bestandens overlevelse, jf. HR-2021-662-A.

Miljødirektoratet uttalte i sin faglige vurdering av kvoter for betinget skadefelling av brunbjørn i 2024 at kvoten på 1 bjørn for region 7 ikke truer bestandens overlevelse, og departementet la dette til grunn i klageavgjørelsen om skadefellingskvoten for bjørn i region 7 datert 4. mai 2024. Departementet legger denne vurderingen til grunn også for denne konkrete skadefellingssøknaden, og finner at et uttak av 1 bjørn i region 7 ikke ville true overlevelsen til bjørnebestanden, jf. nml. § 18 andre ledd.

Vilkåret om at uttaket må avverge skade

Etter nml. § 18 første ledd bokstav b kan uttak av bjørn tillates for å «avverge skade» på blant annet husdyr og tamrein. Nml. § 18 er utformet med sikte på å gjennomføre Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1, jf. lovens forarbeider (Ot.prp. nr. 52 (2008-2009)). I begrepet «avverge» ligger at felling kan skje som et forebyggende tiltak, jf. HR-2021-662-A. I lys av Bernkonvensjonen må det stilles visse minstekrav til skadenes alvorlighet og omfang, jf. HR-2021-662-A, som gjaldt tre vedtak fra Klima- og miljødepartementet om felling av ulv.

Klageren viser til dokumenterte tap av rein og sau foregående år i region 7, samt omfattende skader i flere sauebesetninger de siste årene. Informasjonen fra Rovbase viser at det i løpet av 2023 ble påvist tap av 9 sau og 2 rein til bjørn i regionen. I henhold til Rovbase er det påvist tre tapte tamrein til bjørn siden 2015 i region 7. Departementet viser til

Miljødirektoratets oversendelsesbrev av 3. mai 2024 der det kommer frem at det på det tidspunktet ikke var påvist skader fra bjørn på tamrein eller sau i det aktuelle området. Miljødirektoratet fremhever videre i sin vurdering at bjørneobservasjonene ble gjort innenfor Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, men utenfor kartfestede kalvingsområder for distriktet. Klager på sin side hevder at bjørnen er observert innenfor kalvingslandet. Det er ikke påvist tap av tamrein til bjørn i regionen i 2024.

Statsforvalteren i Nordland har informert om at Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt var rammet av beitekrise den vinteren. Ifølge Statsforvalteren vil en bjørn i beiteområdet forsterke dette ytterligere, og medføre store tap av dyr. Ifølge Statsforvalteren har beitekrisen medført at simlene er i dårlig kondisjon og har ekstra stort behov for beitero i tida som kommer.

Basert på skadesituasjonen på vedtakstidspunktet, og på tidligere års erfaringer når det gjelder tap av tamrein til bjørn i region 7, er departementets vurdering at det ikke forelå et tilstrekkelig potensial for skader av bjørn på tamrein i de tre aktuelle reinbeitedistriktene. Departementet mener derfor at vilkåret i nml. § 18 første ledd bokstav b ikke var oppfylt.

Departementet vil også vise til at Miljødirektoratet bemerker at det ikke er mulig å ha en tydelig geografisk differensiert forvaltning av bjørn i Nordland dersom det skal være mulig å oppnå en utvikling av bjørnebestanden opp mot forvaltningsmålet for regionen, gitt at forvaltningsplanen for Nordland ikke har avsatt areal som normalt benyttes av bjørn til forvaltningsområde for bjørn.

Vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte

Det følger av naturmangfoldloven § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. I vurderingen av vilkåret vil prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, som blant annet følger av rovviltforskriften § 1 og rovviltnemndas regionale forvaltningsplan, veie tungt, jf. rovviltforskriften § 13.

Klageren viser til at Grane kommune er utenfor forvaltningsområdet for bjørn i region 7. Departementet viser til at Miljødirektoratet bemerker at det ikke er mulig å ha en tydelig geografisk differensiert forvaltning av bjørn i Nordland dersom det skal være mulig å oppnå en utvikling av bjørnebestanden opp mot forvaltningsmålet for regionen, gitt at forvaltningsplanen for Nordland ikke har avsatt areal som normalt benyttes av bjørn til forvaltningsområde for bjørn.

Som redegjort for over mener departementet at det ikke forelå et tilstrekkelig potensial for skade på tamrein som oppfyller vilkåret i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Departementet går derfor ikke nærmere inn på en vurdering av vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte, da det ikke er avgjørende for utfallet av saken.

Departementets konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak om ikke å gi tillatelse til ekstraordinært uttak av bjørn i Grane kommune.

Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det ikke var påvist skader på tamrein i Grane kommune på søknadstidspunktet. Det er heller ikke i etterkant påvist skader fra bjørn på tamrein i Grane kommune eller i region 7 i 2024. Departementet anser derfor at vilkåret om å avverge skade ikke er oppfylt. Det vises også til at statusen for bjørnebestanden i region 7 (Nordland) tilsier i utgangspunktet en høy terskel for å tillate felling av bjørn i regionen. Bjørnebestanden i regionen har hatt en negativ utvikling fra 11 individer (1 binne og 10 hannbjørner) registrert i 2014 til 1 hannbjørn registrert i 2021 samt ytterligere 1 hannbjørn som har benyttet områder både i Nordland og Trøndelag. Bestandsmålet for brunbjørn i regionen er ett årlig ungekull, og bjørnebestanden er følgelig under bestandsmålet som er fastsatt.

Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Morten Gluva
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Landbruks- og matdepartementet
Landbruksdirektoratet
Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 7
Statsforvalteren i Nordland

Til:

Rovviltnemnda i region 7
v/ Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

Fra:

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 Oslo
register@dyrsrettigheter.no

Ref: 2025/242

Dato: 03.03.2025

**Klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i region 7 – Nordland
2025/2026**

NOAH – for dyrs rettigheter påklager med dette vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i region 7 Nordland i 2025/2026. Rovviltnemnda har vedtatt en kvote på fem betingede skadefellingstillatelser på gaupe i perioden 01.06.2025 til og med 15.02.2026.

Innledende kommentarer

Gaupe er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste på grunn av få reproduserende individer i Norge. Den norske bestanden er sammenhengende med bestander i Sverige. I Sverige har antall familiegrupper hatt en nedadgående trend de siste årene, og gaupe er listet som sårbar i Sverige. Til tross for at gaupe er sterkt truet tillater norske myndigheter hvert år svært høye jaktkvoter og kontinuerlige skadefellingstillatelser på gaupe. Skal vi sikre gaupas plass i norsk natur i fremtiden, må bestandsmålet økes og jakten stanses.

Alle individer av en art har en egenverdi og en rett til å leve. Skadefelling påfører dyr store lidelser, og er ineffektivt med tanke på å hindre «skade». Ved å avlive enkeltdyr gjør man ikke området mindre attraktivt for nye dyr, og resultatet blir rutinemessige skyting av rovdyr som egentlig skal være fredet. Vi trenger økt toleranse for ville dyr, spesielt rovdyr, og vil man beskytte beitedyr finnes det en rekke tiltak som har bevist større effekt enn å ta livet av rovdyr. Man må heller ikke glemme at vi står midt i en naturkrise som naturligvis også rammer norske dyr, og FN påpeker at jakt og fangst er den nest største årsaken til nedgang for arter. Norge var nylig med på å vedta en ny global naturavtale som er gjeldende for landene som har undertegnet

FNs konvensjon om biologisk mangfold. I avtalen er det et klart mål om å: «*Sikre hastetiltak for å stanse menneskelig induisert utryddelse av kjente truede arter og for bevaring av arter, spesielt truede arter, for å vesentlig redusere risikoen for utryddelse, (...) og effektivt forvalte interaksjoner mellom mennesker og ville dyr for å minimere konflikter mellom mennesker og ville dyr for sameksistens*». ¹ Avtalens ordlyd er helt tydelig på at truede bestander skal beskyttes og menneskeskapt desimering skal umiddelbart stoppes. NOAH understreker at skyting av sterkt truede arter strider med den nye naturavtalen.

NOAHs vurdering

1. Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldloven (nml.) § 18 kan vedtak om skadefelling kun treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. NOAH kan ikke se hvordan rovviltnemnda kan forsvare felling av individer av en art som er sterkt truet i Norge, og sårbar i andre deler av Skandinavia. Disse skadefellingene kan potensielt bidra til å redusere bestandens overlevelse. I en presset og liten bestand som gaupebestanden i Norge, vil ethvert uttak kunne ha store konsekvenser for arten som helhet. Som sterkt truet art på den norske rødlista, skal gaupa både etter Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven ivaretas, og sikres levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Artsdatabanken har påpekt at arter som befinner seg i sterkt truet tilstand har svært høy risiko for å utryddes fra norsk natur. Det er bekymringsverdig at gaupe ble kategorisert som sårbar på rødlista i 2010, og som sterkt truet på rødlista i 2015 – en kategori nærmere utryddelse. Siden dette har bestanden blitt jaktet ytterligere. I tillegg fortsetter nedgangen i den svenske bestanden, og gaupe er kategorisert som sårbar (VU) i Sverige på grunn av synkende antall og få reproduktive individer. ² I 2022 lå den norske bestanden under det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger. I 2024 var gaupebestanden beregnet til å bestå av kun mellom 383 og 540 gauper (rovdata.no). Dette var status før kvotejakta og før nye unger ble født i 2024. I tillegg lå region 3 og 5 under de regionale bestandsmålene (rovdata.no). Dette betyr at det ikke under noen omstendigheter bør gjennomføres skadefellinger på gaupe i Norge.

---

¹ Kunming-Montreal Global biodiversity framework. Montreal, Canada, 7-19 December 2022. TARGET 4: “Ensure urgent management actions to halt human induced extinction of known threatened species and for the recovery and conservation of species, in particular threatened species, to significantly reduce extinction risk, as well as to maintain and restore the genetic diversity within and between populations of native, wild and domesticated species to maintain their adaptive potential, including through in situ and ex situ conservation and sustainable management practices, and effectively manage human-wildlife interactions to minimize human-wildlife conflict for coexistence.”

² Eldegard K, Syvertsen PO, Bjørge A, Kovacs K, Støen O-G og van der Kooij J (24.11.2021). Pattedyr: Vurdering av gaupe *Lynx lynx* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/26449>.

Føre-var-prinsippet:

Det finnes ikke noen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av gaupebestanden i Norge. I lys av de relaterte usikkerhetene med hensyn til hvordan levedyktigheten av bestanden skal sikres på lang sikt er kravet til kunnskapsgrunnlaget henholdsvis større (jf. § 8 nml.) enn det ville være hvis det var en slik plan vedtatt. Derfor har rovviltnemnda også en større plikt til å vise hvordan den langsiktige overlevelsen sikres ved andre tiltak. NOAH mener at rovviltnemnda ikke har synliggjort noen tiltak som skal sikre at fellingen ikke medfører fare for overlevelse og levedyktighet av gaupebestanden i Norge.

Det foreligger heller ingen vurdering av konsekvenser av kontinuerlige skadefellingstillatelser og høye jaktkvoter på gaupe i saksframlegget. Uten bevis konkluderer rovviltnemnda med at fellingen ikke vil true bestandens overlevelse. Det er klart at kontinuerlig skadefelling og jakt på en sterkt truet art vil kunne påvirke bestanden og rødlistekategorien. Dette burde medføre at norske myndigheter er føre-var når det gjelder å innvilge kvoter om skadefelling og jakt.

De store rovdyrene er en naturlig del av økosystemet, og fjerning av disse påvirker naturmangfoldet og økosystemet negativt. Det er på høy tid at forvaltningen bygger på biologisk og økologisk kunnskap, noe den dessverre ikke gjør i dag når vi har svært små bestander som kun får leve på svært små områder. I fellingsvedtak vurderes aldri hvordan skyting av store rovdyr vil påvirke økosystemet som helhet eller hva som skjer når økosystemene mangler eller har få av disse viktige nøkkelartene. Etter NOAHs syn er dette i strid med Stortingsforliket fra 2004 som sier tydelig at «*rovdyrene må forvaltes på en bærekraftig og økologisk måte*». Dette oppfyller heller ikke kravet i § 8 i nml. om kunnskapsgrunnlaget til offentlige beslutninger.

Siden det foreligger en risiko for alvorlig og irreversibel skade på naturmangfoldet, bør føre-var-prinsippet komme til anvendelse i denne saken.

NOAH mener at rovviltnemnda i dette tilfellet ikke har sikret at skadefellingen ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av gaupebestanden i Norge.

2. Vilkåret om skade er ikke oppfylt

NOAH mener at den vedtatte kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe juridisk grunnlag for å åpne for betinget skadefelling av gaupe, jf. nml. § 18 bokstav b. Klima- og miljødepartementet har i sine klageavgjørelser påpekt at artikkel 9 nr. 1 i Bernkonvensjonen åpner for felling av vilt for å avverge «alvorlig skade» på blant annet husdyr

og tamrein, så fremt visse vilkår er tilfredsstilt. Departementet skriver: «Ordet «alvorlig» innebærer krav til et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad. Også konvensjonens verneformål trekker i retning av at det må være tale om fare for kvalifisert skade». NOAH henviser videre til Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention, vedtatt av den Stående Komiteen den 2. desember 2011 hvor det lyder i henhold til anvendelse og fortolkning av artikkel 9 første ledd bokstav b (som tilsvarer nml. § 18 første ledd bokstav b): «(...) *The exceptions should be proportional to the damage suffered (...)*».

På lignende måte har Lovavdelingen uttalt at «loven oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang, før uttak kan skje» (Lovavdelingens uttalelse den 15.12.2016, s 5). NOAH mener at dette minstekravet ikke er oppfylt i vedtaket.

NOAH mener at omfanget av tap av tamme husdyr til gaupe i regionen ikke kan klassifiseres som «alvorlig». Selv om tap av husdyr er beklagelig, må det i vurderingen tas hensyn til at skadefelling er et alvorlig inngrep i vernet av en sterkt truet art. NOAH mener at tapssituasjonen i regionen ikke er av en slik størrelse eller alvorlighet som gir grunnlag til å tillate skadefelling av sterkt truet gaupe, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b.

NOAH mener at rovviltnemnda har unnlatt å gjennomføre en konkret vurdering av skaderisikoen og å vise – utover generelle uttalelser – hva som er omfanget, alvorlighetsgraden eller sannsynligheten for den eventuelle fremtidige skaden. Dette betyr at et av hovedvilkårene for å tillate felling ikke er vist å være oppfylt, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b, og Bernkonvensjonens artikkel 9 første ledd bokstav b. I tillegg har de nevnte manglene virket bestemmende på vedtakets innhold som utgjør vedtaket ugyldig, jf. forvaltningslovens § 41.

3. Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldlovens § 18 er det adgang til skadefelling kun dersom vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, er oppfylt. Det finnes mange alternativer til nedskyting av gaupe, men disse er ikke tilstrekkelig vurdert eller forsøkt av rovviltnemnda. Vedtaket unnlater dermed å oppfylle kravet om vurdering av andre løsninger uttalt i p. 7 i vedlegg til «Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention»: «*The competent national authority should choose, among possible alternatives, the most appropriate one that will have the least adverse effects on the species while solving the problem. The reasoning of the choice should be objective and verifiable.*» Dette innebærer en grundig vurdering av alternative løsninger og en objektiv, verifiserbar begrunnelse for hvorfor skyting er valgt. Rovviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for

hvorfor skyting av gaupe er den eneste tilfredsstillende løsningen i denne saken. NOAH mener derfor at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt i dette tilfellet, jf. nml. § 18.

NOAH understreker at skyting av gaupe er et irreversibelt tiltak som må være absolutt siste utvei. Verken sekretariatet eller rovviltnemnda har lagt frem tilstrekkelig dokumentasjon som viser at alle mulige ikke-letale skadeforebyggende tiltak er prøvd ut før det er valgt å fatte vedtak om kvoter for betinget skadefelling. NOAH minner om at en av hovedkonklusjonene fra studier om hvordan redusere rovdyr- og husdyrkonflikter er at det bør legges mer vekt på ikke-letale forebyggende tiltak.^{3 4 5 6 7 8} NOAH mener derfor at vedtaket ikke er basert på kunnskapsgrunnlaget som kreves av § 8 i nml.

Rovviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen, og det er ikke dokumentert tilstrekkelig forsøk på andre alternative tiltak til felling. Derfor er vilkåret om at andre tilfredsstillende løsninger skal være forsøkt før man setter i gang felling, ikke oppfylt i dette tilfellet, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9. NOAH mener også at vedtaket ikke er basert på kunnskapsgrunnlaget som kreves av nml. § 8.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter ber om at vår klage tas til følge og at vedtaket erklæres å være i strid med naturmangfoldlovens § 18 første ledd bokstav b, nml. § 18 andre ledd, og Bernkonvensjonens artikkel 9 fordi vilkårene for felling ikke er oppfylt i denne saken. NOAH ber derfor om at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates betinget skadefelling av fem sterkt truede gauper i region 7 i 2025-2026.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter v/

Henriette L. Diesen (biolog)

---

³ Rigg, R., Find'ò, S., Wechselberger, M., Gorman, M. L., Sillero-Zubiri, C., & Macdonald, D. W. (2011). Mitigating carnivore–livestock conflict in Europe: lessons from Slovakia. *Oryx*, 45(2), 272-280.

⁴ Karlsson, J., & Johansson, Ö. (2010). Predictability of repeated carnivore attacks on livestock favours reactive use of mitigation measures. *Journal of Applied Ecology*, 47(1), 166-171.

⁵ <https://www.science.org/content/article/no-proof-shooting-predators-saves-livestock>.

⁶ Treves, Adrian., Krofel, Miha., & McManus, Jeannine. Predator control should not be a shot in the dark. *Front Ecol Environ* 2016; 14(7): 380– 388, doi:10.1002/fee.1312.

⁷ Bruns, Antonia & Waltert, Matthias & Khorozyan, Igor. (2020). The effectiveness of livestock protection measures against wolves (*Canis lupus*) and implications for their co-existence with humans. *Global Ecology and Conservation*. 21. e00868. 10.1016/j.gecco.2019.e00868.

⁸ Miller, J.R.B., Stoner, K.J., Cejtin, M.R., Meyer, T.K., Middleton, A.D. and Schmitz, O.J. (2016), Effectiveness of contemporary techniques for reducing livestock depredations by large carnivores. *Wildl. Soc. Bull.*, 40: 806-815. <https://doi.org/10.1002/wsb.720>.

Til:

Rovviltnemnda i region 7
v/ Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

Fra:

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 Oslo
register@dyrsrettigheter.no

Ref: 2025/242

Dato: 03.03.2025

Klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv i region 7 – Nordland 2025/2026

NOAH – for dyrs rettigheter påklager med dette vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv i region 7 Nordland i 2025/2026. Rovviltnemnda har vedtatt en kvote på fire betingede skadefellingstillatelser på jerv i perioden 01.06.2025 til og med 15.02.2026.

Innledning

NOAH mener vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven. Jerv er kategorisert som sterkt truet på den norske rødlista. I 2024 ble det registrert kun 61 jervekull i Norge, en nedgang på 3 kull sammenliknet med året før (rovdata.no). Dette er et katastrofalt lite antall for å sikre bestandens overlevelse, og bør medføre at det ikke under noen omstendigheter tillates skadefelling av jerv. Selv om det nasjonale bestandsmålet er oppfylt, påpeker NOAH at dette er satt altfor lavt, spesielt med tanke på Norges forpliktelse til å ta vare på arten, samt det faktum at bestandsmålet verken er basert på forskning eller i utgangspunktet var ment å være maksimumsmål.

NOAH understreker at jerv er en norsk ansvarsart, ettersom en stor del av den europeiske jervebestanden lever i Norge (mellom 25-50 %). Det er skammelig at det er slik norske myndigheter behandler truede dyr, og ikke minst en norsk ansvarsart. Verden står midt i en naturkrise, og Norge undertegnet nylig en naturavtale som er tydelig på at alle land må stanse aktiviteter som fører til risiko for at ville dyr blir utryddet. I Norge er den rådende politikken overfor rovdyr nettopp en slik faktor.

Forskning viser dessuten at skyting av rovdyr ikke er det mest effektive for å forebygge skader på beitedyr. Dette kommer av at det alltid vil vandre nye individer av samme art til de samme områdene. Man gjør ikke områdene mindre attraktivt for nye dyr ved å felle enkeltindivider av rovdyr, og resultatet blir rutinemessig skyting av truede rovdyr som egentlig skal være fredet. Hovedkonklusjonen fra studier om hvordan redusere konflikt mellom beitedyr og rovdyr er derimot at man legger vekt på ikke-letale forebyggende tiltak. NOAH minner også om at Norge er forpliktet etter Bernkonvensjonen til å finne andre løsninger enn skyting.

NOAHs vurdering

1. Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldloven (nml.) § 18 kan vedtak om felling kun treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. NOAH kan ikke se hvordan rovviltnemnda kan forsvare felling av en art som er sterkt truet i Norge. I pressede og små bestander slik som jervebestanden, vil ethvert uttak kunne ha store konsekvenser for artene som helhet. Det er også store genetiske utfordringer med jervebestanden, hvilket medfører at det ikke bør tillates kontinuerlige skadefelling og lisensjakt på jerv.

Vedtaket viser ikke til noen tidsramme for å få bestanden ut av status som sterkt truet, og det er heller ikke en plan som beskriver andre måter for hvordan målet i nml. § 5 vil bli nådd. Dette innebærer at økologiske mål blir satt til side til fordel for ikke-økologiske hensyn, og oppfyllelsen av forpliktelser i nml. § 5 blir utsatt til en ubestemt fremtid. NOAH vil understreke at forpliktelsen i § 5 nml. innebærer å ta tiltak for å forbedre bevaringsstatusen, slik at jerv ikke lenger ville være utrydningstruet. Norge har denne forpliktelsen overfor det internasjonale samfunnet, på grunnlag av Bernkonvensjonens artikkel 2.

Føre-var-prinsippet:

Det finnes ikke noen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av jervebestanden i Norge, eller noen plan for hvordan bestanden skal fås ut av statusen som sterkt truet på rødlista. I lys av de relaterte usikkerhetene med hensyn til hvordan levedyktigheten av bestanden skal sikres på lang sikt er kravet til kunnskapsgrunnlaget henholdsvis større (jf. § 8 nml.) enn det ville være hvis det var en slik plan vedtatt. Derfor har rovviltnemnda også en større plikt til å vise hvordan den langsiktige overlevelsen sikres ved andre tiltak. NOAH mener at rovviltnemnda ikke har synliggjort noen tiltak som skal sikre at felling ikke medfører fare for overlevelse og

levedyktighet av jervebestanden i Norge. Bestandsmålet for jerv er altfor lavt til at jervene kan fylle sin naturlige plass og økologiske rolle i naturen.

Det foreligger heller ingen vurdering av konsekvenser av kontinuerlige skadefellingstillatelser og høye lisensfellingkvoter på jerv i denne saken. Uten bevis konkluderer rovviltnemnda med at fellingen ikke vil true bestandens overlevelse. Dette oppfyller ikke kravet i § 8 i nml. om kunnskapsgrunnlaget til offentlige beslutninger. Siden det foreligger en risiko for alvorlig og irreversibel skade på naturmangfoldet, bør føre-var-prinsippet komme til anvendelse i denne saken.

NOAH mener at rovviltnemnda i dette tilfellet ikke har sikret at skadefellingen ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av jervebestanden i Norge.

2. Vilkåret om skade er ikke oppfylt

NOAH mener at den vedtatte kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe juridisk grunnlag for å åpne opp for skadefelling av utrydningstruede rovdyr, jf. nml. § 18 bokstav b. NOAH understreker at det ikke foreligger et skadeomfang som tilsier at det bør iverksettes betinget skadefelling på fire jerver i region 7. Omfanget av tap av sau til jerv har gått kraftig ned over tid. I 2024 var det kun 6 påviste tap av sau til jerv.

NOAH henviser til Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention, vedtatt av den Stående Komiteen den 2. desember 2011 hvor det lyder i henhold til anvendelse og fortolkning av artikkel 9 første ledd bokstav b (som tilsvarer nml. § 18 første ledd bokstav b): «(...) *The exceptions should be proportional to the damage suffered (...)*».

På lignende måte har Lovavdelingen uttalt at «*loven oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang, før uttak kan skje*» (Lovavdelingens uttalelse den 15.12.2016, s 5). NOAH mener at dette minstekravet ikke er oppfylt i vedtaket.

NOAH kan ikke se at rovviltnemnda har gitt begrunnelse eller vist bevis om at tap forårsaket av jerv i region 7 er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at nml. § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt.

3. Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldlovens § 18 er det adgang til felling av rovdyr kun dersom vilkåret om at

formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, er oppfylt. Det finnes mange alternativer til nedskyting av jerv, men disse er ikke tilstrekkelig vurdert eller forsøkt før det ble fattet vedtak om betinget skadefelling. Dette betyr at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt, jf. nml. § 18.

Verken sekretariatet eller rovviltnemnda har drøftet vilkåret om at det ikke må finnes andre tilfredsstillende løsninger for å kunne skyte fredet rovvilt. Det er opp til nemnda å foreslå og beskrive slike løsninger, og nemnda har ikke gjort dette. Vedtaket oppfyller dermed ikke kravet om prioritering av andre løsninger uttalt på side 7 i vedlegg til Revised resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention: *«The competent national authority should choose, among possible alternatives, the most appropriate one that will have the least adverse effects on the species while solving the problem. The reasoning of the choice should be objective and verifiable.»*

Rovviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor skyting er den eneste tilfredsstillende løsningen i denne saken, og heller ikke forklart hvorfor andre løsninger ikke er tilfredsstillende. Derfor kan NOAH ikke se at et av hovedvilkårene for anvendelse av unntaket er oppfylt, jf. nml § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9. Bedøving og flytting av enkeltindivider av jerv til andre områder er et virkemiddel som ofte ikke blir vurdert eller brukt i såkalte «skadesituasjoner». Det må også vurderes å flytte sau og tamrein til områder der det er mindre sannsynlighet for konflikt mellom beitedyr og rovdyr. Om våren kan utslipp av beitedyr til utmark utsettes. Det er også mulig å gjennomføre tiltak slik at beitedyr ikke slippes ut i rovdryrområder overhodet. Forvaltningen har gode intensiver i form av økonomisk kompensasjon for innkjøp av fôr til fôring på gårder. Det finnes også tilskudd til sauehold som velger å holde dyrene hjemme i beitesesongen. I tillegg finnes rovviltsikre gjerder, droner, vokterhund og flaggliner, som alle er forebyggende tiltak som har vist seg å være effektivt i andre land.

Skyting av rovdyr har kun kortsiktig effekt og er ikke effektivt med hensikt å forhindre ytterligere angrep. Dette er på grunn av at det vandrer inn andre individer av den samme arten i området. NOAH mener det finnes alternative tiltak som er langt mer effektive enn skadefelling for å hindre skade på beitedyr – dette er vist i forskningen.

Rovviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen, og har ikke tilstrekkelig drøftet eventuelle andre løsninger i denne saken. NOAH mener derfor at vilkåret om å finne andre tilfredsstillende

løsninger ikke er oppfylt i dette tilfellet, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9.

Konklusjon

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.

NOAH ber om at vår klage tas til følge og at det ikke tillates betinget skadefelling av fire jerver i region 7 Nordland i perioden 01.06.2025 til og med 15.02.2026. Vi ber om at vedtaket erklæres ugyldig på grunn av at vilkårene for å tillate felling ikke er oppfylt.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter v/
Henriette Løkken Diesen (biolog)